

GLAS

GLASLO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

OB DNEVU BORCA

Dan borca — 4. julij — postaja iz leta v leto bolj pomemben in množičen praznik — ne samo udeležencev narodnoosvobodilnega boja, temveč vseh delovnih ljudi. Proslave in manifestacije obujajo spomine na najtežje dni naše zgodovine, ko smo se bojevali s fašističnim okupatorjem in domačimi izdajavci. Vendar ob tej priložnosti ne obujamo samo spominov na NOB, ki je bila brez dvoma najtežja in je zahtevala številne žrtve, ampak tudi na napore in prizadevanja pri obnovi in izgradnji naše nove domovine. Vsi uspehi, ki so bili doseženi v minulih 21 letih, so plod zavestnega dela in odnosa našega delovnega človeka do skupnosti, ki ga je skozi burje in viharje vodila Komunistična partija od zmage do zmage. Naš deovni človek postaja iz dneva v dan bolj samozavesten upravljevalec in pobudnik novih ukrepov, s tem pa tudi ustvarjavec boljšega življenja vseh delovnih ljudi.

Kot povsod po Jugoslaviji, tako je tudi na Gorenjskem iskra odpora tla že davno prej, preden so počile prve partizanske puške. Razplamtela pa se je leta 1941 v boju proti fašističnemu okupatorju in domačemu sovražniku. V spominu imam veličasten boj delavcev v industrijskih središčih in težnje po izboljšanju položaja. Te so čisto prerasčale v demonstracije in se končno zaostriše do stavk in spopadov s policijo in orožniki. Vse akcije, ki jih je organizirala KP, so vedno rodile pomembne rezultate. Sleherna borba je imela značaj odprtega političnega spopada z razrednim sovražnikom in je prispevala, da so množice čim bolj spoznavale njegov pravi obraz.

Spopad najnaprednejših sil našega naroda z okupatorjem je imel takoj v začetku značaj boja na življenje in smrt. To pa posebno zato, ker si je okupator prilagajal to pokrajino. Za cenno velikih žrtev je naša dežela v skupnem boju jugoslovanskih narodov ostala ponosna, vztrajna in neomajna. Iz manjših skupin partizanov so se razvile čete, bataljoni, brigade in se oblikovale v veliko vojaško silo. Iz odborov OF so se razvili organi ljudske oblasti in vsi skupaj so se bojevali do končne zmage nad okupatorjem in domačimi izdajavci.

Po uničenju okupatorja in domačih izdajavcev je prevzel krmilo države naš delovni človek sam. Kot je bil pripravljen premagati vse težave v oboroženem boju, tako jih je vztrajno premagoval tudi po osvoboditvi, ko je postavljal državi nove temelje. To je bilo uresničljivo predvsem v najtesnejši povezanosti jugoslovanskih narodov. Zakaj naš boj za neodvisnost ni bil po godu niti Zpadu niti Vzhodu. Iz tega odnosa so seveda izhajale tudi še večje gospodarske težave, vendar jih je naš delovni človek premagal pod vodstvom KP in tovariša Tita. Vse težave smo s skupnimi močmi premagovali in si z doseženimi uspehi začrtali svojo lastno pot v socializem.

Pri tem je predvsem delavski razred naše dežele napredoval v zavestnega činitelja in nosilca socialističnih družbenih odnosov. Ti so dobili svoj odraz v organih delavskega in družbenega samoupravljanja. Pri tem prihaja do izraza vsestranska ljudska pobuda in ustvarjalnost, kakor tudi družbena kontrola in soodločanje pri delitvi ustvarjenih sredstev.

V navdušenju nad uspehi, ki pa nas ne smejo uspavati, da bi spregledali napake in samovoljo posameznikov, gledamo z zaupanjem v prihodnost. Zavedati se moramo, da moramo naš boj dosledno nadaljevati. Bojevati se moramo za pravilno gospodarjenje z družbenimi sredstvi, za večanje produktivnosti kakor tudi za nadaljnje razvijanje družbeno-ekonomskih odnosov, ki jim je dala osnovo naša ljudska revolucija. S to obljubo bomo najprimerneje počastili praznik — 4. julij — dan vstaje jugoslovanskih narodov.

IVAN BERTONCELJ-JOHAN

PRED REPUBLIŠKO SKUPŠČINO ZVEZE ZDRUŽENJ BORCEV NOV SLOVENIJE

Ena izmed osnovnih nalog: SKRBA ZA BORCE

NA PODROČJU DELA ORGANIZACIJE ZVEZE BORCEV SO BILI V ZADNJIH LETIH DOSEŽENI VIDNI USPEHI — 75 ODSOTKOV ČLANSTVA ZVEZE BORCEV AKTIVNO DELA NA NAJRAZLIČNEJSIH PODROČJIH NAŠEGA DRUŽBENEGA ŽIVLJENJA

Ko ocenjujemo delo organizacije Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne, lahko ugotovimo, da so borci kot zavestni subjektivni činitelji v našem družbenem življenju tudi danes, tako kot so bili v preteklosti, v središču vseh družbeno-političnih dogajanj. Borci so dokazali, da naša socialistična skupnost na njihov prispevek lahko računa tudi v prihodnje. Zato pa je sedaj skrb za borce ena osnovnih nalog Zveze združenj borcev NOV tudi v našem okraju. Ze doslej je bil rešen prenekateri problem borcev, tako v zvezi s pridobivanjem kvalifikacij, v zvezi z rekreacijo za borce in vojne invalide itd.

Lani je dal glavni odbor Zveze borcev pobudo, naj bi se borcem čimprej omogočila pridobitev kvalifikacije. Takoj so se v to akcijo vključili tudi na Gorenjskem. Tečaj je bilo v kranjskem okraju še 560 borcev brez kvalifikacije, a okoli 850 jih je bilo samo polkvalificiranih. Mnogi izmed teh so delali na delovnih mestih, ki zahtevajo kvalifikacijo. Zato se je za pridobitev kvalifikacije oziroma visoke kvalifikacije prijavilo okoli 900 borcev. Od teh jih je do srede februarja letos uspešno opravilo izpit 662, in sicer 610 za kvalifikacijo in 52 za visoko kvalifikacijo. Brez tečaja je izpite opravilo še okoli 230 borcev.

Zdravstveno stanje borcev je gotovo pod povprečjem ostalega prebivalstva. To potrjujejo tudi ugotovitve, do katerih so prišli, ko so naredili sistematične preglede v vseh občinah na Gorenjskem in po delovnih kolektivih. Iz ankete, ki so jo izdelali ob tej priložnosti, je razvidno, da 80 odstotkov borcev v kranjskem okraju ni popolnoma zdravih. Tu so zajeti tudi vojni invalidi. Prav teh gre vsako leto okoli 80 odstotkov na posebno klimatsko zdravljenje. Z borci, ki so slabega zdravja, se pristojni dogovorijo in jih pošljejo na potrebno klimatsko zdravljenje.

Rekreacija je za borce nujno potrebna. Za to je v kranjskem okraju zelo dobro preskrbljeno. Tako ima Zveza združenj borcev kranjskega okraja svojo kolonijo v Verudici pri Pulju. Ob zmernih cenah imajo tam borci tudi prijeten oddih. Podoben rekreacijski center bodo za borce letos uredili tudi v Novem gradu, kjer bo prostora za okoli 60 ljudi. Na Vodiški planini na Jelovici gradijo tudi poseben dom za borce, kjer se bodo lahko zdravili in prišli na oddih. Kraj je še posebej primeren za zdravljenje. Razen tega bo dom borcev na Vodiški planini spominjal tudi na nekatere pomembne dogodke iz časov NOV. Tam je bil med drugim sprejet sklep za vstajo na Gorenjskem, ustanovljena sta bila Cankarjev bataljon in jelovska četa itd. Računali so, da bodo dom odprli že letos, in to 4. julija — za DAN BORCA, vendar ga zaradi nepredvidenih ovir ne bodo mogli. Vendar unajo, da bo gotov že do letošnje jeseni. V domu bo prostora za okoli 60 do 70 ljudi.

Precej težja je situacija s svojci padlih borcev. Potrebe so precej večje, kot je zmogljivost posameznih počitniških domov, da bi spre-

jeli tudi svojce padlih borcev. Kljub težavam je precej razumevanja, zlasti v delovnih kolektivih,

kjer so že našli dovolj prostora v svojih počitniških domovih za okoli 450 svojcev. Ko bo zgrajen dom na Vodiški planini, bodo gotovo tudi oni našli v njem svoj prostor za oddih.

Komaj pred tremi leti je organizacija Zveze borcev začela načrtno reševati stanovanjsko problematiko za svoje člane. Ko so izvedli popis stanovanj borcev in v kakšnih razmerah živijo, so ugotovili, da jih je v našem okraju 469 takih, ki so imeli zelo neprimerna

stanovanja, od teh jih 20 sploh ni imelo stanovanja. Najbolj kritično je bilo v Kranju in na Jesenicah. Danes pa lahko ugotovimo, da je v zvezi s tem problemom že mnogo storjenega. Samo v jeseniški občini so rešili 200 primerov, od tega samo v Zelezarni 197. Tudi v kranjski občini so okoli 150 borcem preskrbeli primerna stanovanja, v drugih občinah na Gorenjskem pa so odpravili najbolj kritične primere.

O vsem tem bodo govorili tudi na republiški skupščini Zveze združenj borcev NOV, ki bo jutri, 3. julija v Ljubljani. Z Gorenjske bo odšlo na skupščino 19 delegatov.

MILAN ŽIVKOVIĆ

V spomin na krvave dogodke pod Stolom

Zirovnica, 1. julija — Dolina Završnice nad Zirovnico je bila danes spet vsa v zastavah. Zbrali so

Zirovnici začeli že v četrtek, ko so bila na sporedu najrazličnejša športna in druga tekmovanja. Na

ki so se ga udeležili vsi preživeli borci gorenjskega odreda.

Danes je bila že v zutranjih urah Zirovnica vsa na nogah. Zgodaj dopoldne je krenila kolona motornih vozil iz Rodin skozi vasi pod gorami. Motoristi so položili vence na grobovih padlih borcev v Breznici in na mestu, kjer so bili pred 20 leti streljani talci Mostah. Nato je kolona krknila proti dolini Završnice na zaključno prireditev, ki se je začela ob 10.30 uri.

Med številnimi domačini, ki so pot prišli na proslavo, smo na desni strani tribune videli borce gorenjskega odreda, na tribuni za goste med njimi tudi predsednika Zveze združenj borcev NOV okraja Kranj Ivana Bertoncelja-Johana, narodnega heroja Tončka Dežmana, predsednika ObLO Radovljica Franca Jereta, sekretarja občinskega komiteja ZKS Jesenice Ivka Saksida, predsednika občinskega odbora SZDL Jesenice Vinka Koprivca in druge.

Takoj po začetku slovesnosti je ob zvokih godbe na pihala skupina mladih planincev odnesla dva venca na vrh Stola ter jih položila pred spominsko ploščo Cankarjevega bataljona.

Za tem je zbranim spregovoril Jeseničan — prvoborec gorenjskega odreda Ivan Vovk-Zivan. Med drugim je dejal:

»Ni se še polegel prah na zaprašenih cestah, ki so ga dvigale kolone italijanskih vojakov, tope in naveličane, držeč se mulam za oguljene repe in že so italijanske kolone zamenjali nemški vojaki. S terorjem so začeli krotiti uporno slovensko ljudstvo in že so se pojavili po gorenjskih gozdovih prvi partizani. 17. junija 1941. leta je bila pod malim Gregorjevcem na Jelovici ena najpomembnejših konferenc Komunistične partije na Gorenjskem. Pokrajinski komite je takrat sprejel sklep za oboroženo borbo proti okupatorju. Jeseniške grupe so se sestale v Obranci na Mežakliji, kjer je bila 28. julija ustanovljena Cankarjeva četa.

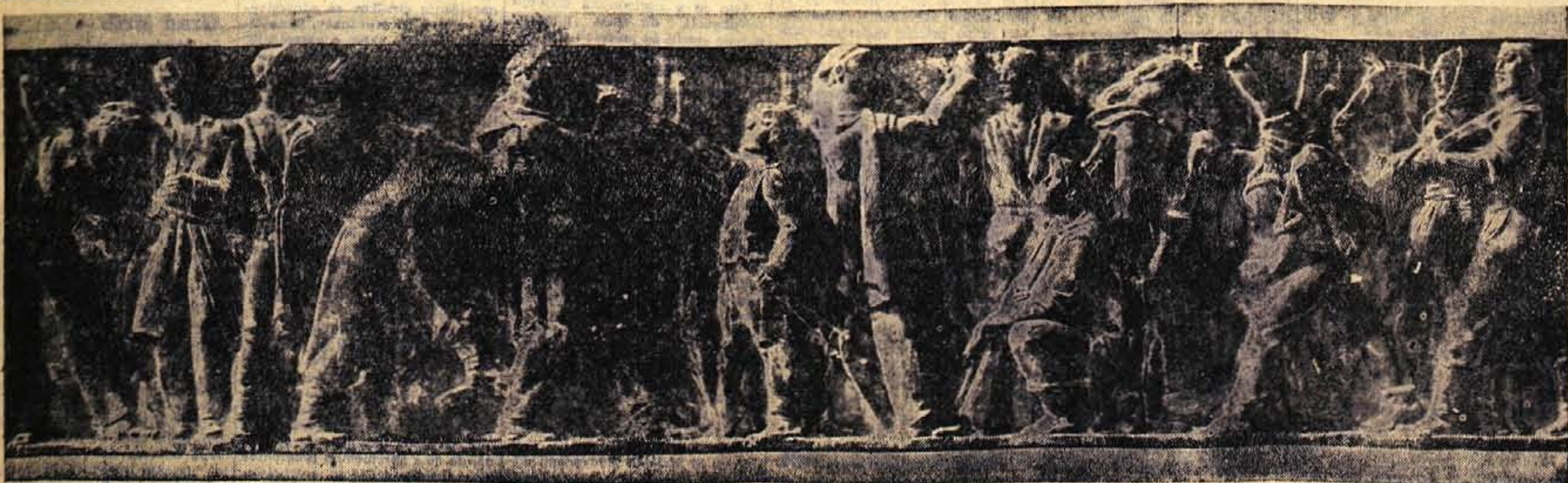
(Nadaljevanje na 2. strani)

Mladi planinci so ponesli dva venca na spominsko ploščo Cankarjevega bataljona na vrhu Stola (Foto: F. Perdan)

se nekdanji borci gorenjskega odreda, kjer so proslavili 20. obletnico, ko so prvič prišli skupaj. To pot se ji hje zbralo samo še 28. Zirovnici in ostali prebivalci vasi pod gorami so ob tej priložnosti proslavili tudi 20. obletnico požiga Mostah in 20. obletnico streljanja talcev prav tako ob cestni v Mostah. S praznovanji so v

stopili so vsi od pionirjev do gasivcev. Sinoči je bila v domu Partizana v Zirovnici akademija v počastitev krajevnega praznika Zirovnice in pomembnih dogodkov, ki smo jih že uvodoma omenili. Hkrati so proslavili tudi 10-letnico obratovanja hidroelektrarne Moste. Razen tega je bilo sinoči v Zirovnici tudi partizansko srečanje,

TE DNI PO SVETU

GLASOVANJE V ALŽIRIJI
Včeraj je bilo v Alžiriji glasovanje o neodvisnosti. Že pred zoro so v številnih mestih prebivalci čakali v vrstah pred volišči, da bi ob osmi uri zjutraj, ko se je začelo glasovanje, glasovali med prvimi. Danes bodo sporočili prve podatke o izidu glasovanja. Poročajo tudi, da so evropski priseljenci v nekaterih predelih množično glasovali za neodvisno Alžirijo.

U TANTOVO POSREDOVANJE
Nizozemski zastopnik v OZN je sporočil vrhovni dolžnosti generalnega sekretarja, da njegova vlada načelno sprejema načrt ameriškega diplomata Bunkerja glede razgovorov o ureditvi Zahodnega Irana.

POMOČ KONGU
ZDA so ponudile kongijski vladi posojilo 10 milijonov dolarjev za ublažitev devizne krize v Kongu.

NOVA OFENZIVA V JUŽNEM VIETNAMU
Armada južnovietnamskega diktatorja Diema je začela s pomočjo ameriškega letalstva novo ofenzivo proti silam Vietkong. Več kot 3000 vojakov so premestili z letali in helikopteri na gozdno področje severno od glavnega mesta Saigon, ki ga popolnoma nadzira Vietkong. To je doslej največja operacija Diemovih oboroženih sil.

VRNITEV V MOSKVO
Naša parlamentarna delegacija, ki je na obisku v Sovjetski zvezi, je iz Leningrada dopotovala v Moskvo. Iz Moskve se bo delegacija na čelu s Petrom Stambolčevom vrnila v domovino.

RESNA ZAKRBLJENOST
Coltonska vlada je izrazila ameriškiemu velenoslanku v Colombo resno zaskrbljenost zaradi povzročanja radioaktivnih padavin na Cejlenu, ki so ga povzročile ameriške jedrske eksplozije na področju Božjih otokov.

V spomin na krvave dogodke pod Strlom

(Nadaljevanje s 1. str.)
V sedmi govorilnici odreda sta delovala dva bataliona zelo aktivno. In sicer Čankarjev in Prešernov. Naj omenim samo eno večjih akcij govorilnice odreda, to je požig železniškega in cestnega mostu v Mostah pri Zirovnici...
Iz zaporov v Begunjah so Nemci pripeljali na kraj izvedene akcije 29 talcev. Tako se je tam doli na mostu v Mostah odigral samo mali delček velike borbe, ki jo je vodil slovenski in jugoslovanski narod 3 leta s fašističnimi osvajalci. Iz krvavega je skupina zapornikov, ki so nadvse ljubili svojo zemljo, svoj narod in svobodo. V spomenik, ki je skromen v zunanosti, vendar izdelan z ljubeznijo, je pesnik vtisnil besede:

ZATO POSTOJ POPOTNIK KO GROS MIMO, POMISLI, PADLI SO ZA NAS IN DOMOVINO!

Zato naj ne ostanejo pozabljena imena vseh tistih, ki so darovali življenja za našo svobodo, naj ne ostanejo pozabljena imena znanih revolucionarjev bratov Stražišarjev, Potočnika, Preželjina, Kejžarja, Bokala in drugih ter naj ne ostanejo pozabljena imena narodnih herojev Staneta Zagarja, Jožeta Gregorčiča, Matije Verdnika, Jake Bernarda, Andreja Zvana in drugih. — M. ŽIVKOVIČ

8 proslave ob dnevu krvodajavcev v Naklem

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

V egiptovskem glavnem mestu Kairu tečejo priprave za gospodarsko konferenco razvijajočih se držav, ki bo v mesecu juliju letos, z nezmanjšano prizadevnostjo naprej. Da bo prišlo do zbora najuglednejših gospodarskih strokovnjakov iz številnih držav (Afrike, Azije, Južne Amerike in Evrope, ni neka površna odločitev, temveč izhaja iz gospodarskih raz-

KRUH in blaginja

mer sodobnega sveta, v katerem so zadnji čas prišlo do izraza močne težnje po capitvi in izpodirivanju enotnega svetovnega tržišča. V trenutku, ko so državniči spoznali, da svetovnih nasprotij ni mogoče učinkovito reševati z orožjem, ker bi vojna pomenila splošno uničenje, je srušljive s truhom in blaginjo dobilo neverjeten pospešek. Razdobje oblikovanja zaorih in zaključnih gospodarskih skupin še vedno ni končano, toda gospodarska razdelitev ima enako podobo, kot jo vidimo na političnih zemljevidih. Premoš v svetu se vedno bolj seli iz vojašnic v tovarne, na tržišče in v žep. Gospodarsko združevanje na eni in drugi strani je povzročilo vrsto nevednosti zastalim državam, ki so zaposlene s širo-

kim načrtom gospodarske izgradnje. Konferenca gospodarskih strokovnjakov, ločena od ugotovitev, ki smo jih uvodoma našli, ni namena, da bi se izčrpala ob prikazu svetovnega gospodarskega položaja, pač pa želi vplivati na razvoj, ki sedaj dosledno kaže na zastopavljanja in neenakopravnosti na tržišču. Kairska raz-

naševali vseh čimteljev, ki vplivajo, da razvijajoče se države po splošnih gospodarskih pokazateljih zmožnostjo za razviti. V prvi vrsti je treba misliti na pomankanje lastnih sredstev za hitro industrijsko izgradnjo; mednarodno kreditiranje je nezadostno in vezano z različnimi gospodarskimi in političnimi pogoji ita. Domači strokovnjaki so počasi in nezanesljivi pri večjih gospodarskih vlaganjih in načrtih.

Gospodarska ceptev in združevanje v zaprti mednarodna tržišča nosi kilce globokih notranjih protislovij, ki bodo slej ko prej razvrednotila navidezni vzpon in ugodne okoliščine. Tržni zakoni bodo zanikali sedanjo zaverovnost. Razviti »severe« se namreč ne bo mogoče razvijati, če vzporedno ne bo dal možnosti nerazvitemu »jugu«, da bi se razvil. Razviti »severe« bo za svoje izdelke našel kupce lahko samo med »razvijajočim se jugom«, ki pa ne sme ostati na sedanjih stopnjah, ko je skupna sposobnost nerazvitega »juga« — v primerjavi s tistim, kar nudi razviti »severe« — zelo majhna.

dobijo razvijajoče se države vedno manj strojev in opreme, ki je nujno potrebna pri industrijski izgradnji. Tako je trgovinska izmenjava preračunana na škodo nerazvitih dežel.

Gospodarske enotnosti in medsebojne odvisnosti ni mogoče izbrisati z ustanavljanjem zaprtih tržišč. Zgodovina je že večkrat dokazala, da razviti »severe« ni mogoče napredovati, če si ni ustvaril

Palača Kubeh v Kairu, kjer se sklicujejo gospodarske konference razvijajočih se držav dometiliti o potrebi takšnega zbora

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

Kako razširiti in izboljšati vzgojo in varstvo otrok

VARSTVO NAJ IMA PREDNOST PRED VZGOJO — PRISPEVKI OBČINSKIH LJUDSKIH ODBOROV ZA POSAMEZNEGA OTROKA MORAJO BITI PRILAGOJENI MATERIALNIM ZMOGLJIVOSTIM STARŠEV — GOSPODARSKE ORGANIZACIJE SE NE CENIJO POZITIVNEGA VPLIVA, KI GA IMA UREJENO VARSTVO NA DELOVNO STORILNOST MATER

Na razširjeno sejo predsedstva okrajne zveze DRUŠTEV PRIJATELJEV MLADINE, ki je bila pretekli petek v Kranju, so bili povabljeni vsi tisti, ki so neposredno odgovorni za organizacijo otroškega varstva: predsedniki družbenih organov in kolektivni vzgojnovarstvenih ustanov, člani občinskih in okrajnih komisij za varstvo družine in drugi. Na seji so govorili o dveh osnovnih problemih, ki sta trenutno najpomembnejša: o razširitvi otroškega varstva in o notranji organizaciji dela in gospodarskih problemih vzgojnovarstvenih ustanov v našem okraju. V zvezi s tem so sprejeli tudi ustrezne zaključke.

več otrok preživlja svoj prosti čas pod ustreznim nadzorstvom. Čeprav je vzgojo in varstvo težko ločiti, vendarje lahko rečemo, da je trenutno pomembnejše zagotoviti varstvo za vse potrebne otroke, kot pa omogočiti idealno vzgojo le za del otrok.

Ugotovljeno je bilo, da je samo v Kranju še okoli 180 socialno ogroženih otrok, ki bi bili nujno potrebni varstva, v vsej občini pa njihovo število cenijo na okoli 600. Vsi ti bodo našli pot v vzgojnovarstvene ustanove, če bodo občinski ljudski odbori zagotavljali predloge, ki so bili sprejeti na omenjeni seji, in seveda, če bodo po vseh večjih delavskih središčih organizirali vsaj najenostavnejše oblike varstva. — M. S.

Prispevekli bodo občinskim zvezam DPM, da skupaj z organi vzgojnovarstvenih ustanov, s kadrovskimi službami pri gospodarskih organizacijah, člani DPM in družbenimi organizacijami analizirajo potrebe po organiziranem varstvu na terenu in tako izdelajo tudi perspektivni program razvoja otroškega varstva. Obenem pa bi morale občinske zveze skupaj z društvi razširiti svojo aktivnost tudi na vzgojo staršev, da bodo razumeli probleme varstva in poznali zmožnosti vzgojnovarstvenih ustanov. Glede finansiranja ustanov so na seji sprejeli stališča, katerih izvedenja bodo pričakovali vsem občinskim ljudskim odborom. Predlagajo, da naj ObLO dotirajo ustanove po številu otrok in po prizadevanju ustanove, in to ločeno za stalno in občasnno varstvo. Ustanove bodo morale izračunati ekonomsko ceno za varstvo posameznega otroka, starš pa bo budo ustrezno svojim dohodkom in višini življenjskih stroškov prispevali del osebnovalnine. Na tak način bi bilo mogoče pritegniti v ustanove tudi mnogo social-

no in vzgojno zanemarjenih otrok, ki jih starši sedaj zaradi nezažrtivosti ali zaradi nezainteresiranosti ne pošiljajo v vzgojnovarstveno ustanovo.

Vzgojnovarstvenim ustanovam je bilo že večkrat priporočeno, da se ne omejujejo le na varstvo stalnih obiskovalcev, ampak razvijajo tudi druge — občasne oblike vzgoje in varstva. Vendar se večina ustanov pri tem ni smatila in lahko govorimo le še o polkruh v vrtcu »Tugo Vidmar« v Kranju in v vrtcu »Tržišču. Ustanove bi prav gotovo pritegnile pozornost in privabile otroke s organizacijo sprehodov, igrice, izletov, tekmovalnj itd. Kot družba smo zainteresirani za to, da čim-

Na vrsti sta Tržič in Sk. Loka

Oblo MEDVODE JE ZE SKLENIL, DA BO PREPUSTIL VODOVODNO OMREŽJE V UPRAVLJANJE KRANJSKEMU VODOVODU

Svet za gospodarstvo pri okrajnem ljudskem odboru Kranj je na svoji seji v aprilu med drugim razpravljal tudi o upravljanju vodovodnega omrežja na področju tržiške, škofjeleške, medvoške in kranjske občine. Sprejeli so sklep, da bodo dali priporočilo vsem omenjenim občinskim ljudskim odborom, da bi z vodovodnim omrežjem na področju vseh treh občin upravljalo edino višje organizirano specialno kom. podj. »Vodovod« iz Kranja. Omenjeno podjetje razpolaga tudi s potrebnim kadrom in mehanizacijo za samostojno vzdrževanje, upravljanje in po potrebi razširjanje vo-

dovodnega omrežja. Prav zaradi tega, ker občine Tržič, Skofja Loka in Medvode podobnih podjetij še nimajo, »Vodovod« pa že gradi vodovodno omrežje tudi na področju omenjenih občin, je ta predlog povsem na mestu.

Prvi koraki so v tej smeri že storjeni. Občinski ljudski odbor Medvode je na svoji seji preteklitorek že sprejel sklep o prenosu vseh osnovnih sredstev vodovodnega omrežja v medvoški občini na komunalno podjetje »Vodovod« Kranj.

Zato je v naslednjem obdobju pričakovati, da bosta podobne ukrepe storili še preostali dve občini — Tržiška in škofjeleška. Kot smo že omenili, se vodovodno omrežje, ki ga upravlja »Vodovod« Kranj, razteza tudi na t dve občini. Zato je prav, da se zaradi organske povezanosti omrežja — tako z vidika smotrnega vzdrževanja kot tudi ekonomičnosti poslovanja — uvede enoten sistem upravljanja v okviru podjetja »Vodovod« Kranj.

Od spomenika do spomenika

V počastitev dneva borca organizirani Obk LMS Kranj v sodelovanju z Obk ZB patrolni pohod »OD SPOMENIKA DO SPOMENIKA«. V pohodu bodo sodelovale tržiške ekipe mladincev kranjskih kolektivov, pripadnikov JLA, delovnih brigad, predvojnške vzgoje in športnega društva »Triglava«.

Pohod se bo začel na dan borca ob 6. uri zjutraj s Trga revolucije. Tekmovalne ekipe bodo krenile najprej na Primskovo k spominski plošč Jelenčevih. Od tod bodo odšle k Zadrugnemu domu na Primskovem, kjer je spominska plošča padlim Primskovljanom. Pot bo nato vodila proti Šorljevem milnu, kjer se bodo patrolne ustavile pri spomeniku žrtvam, ki so tam padle 18. marca 1944. Ob 7.05 bodo patrolne prispele na Kokrico, kjer bodo počastile spomin dveh padlih prištev VOS ob mostu. Mimo Uden boršta bo pot peljala k spomeniku, kjer je bila avgusta 1941. leta formirana prva kranjska četa partizanov. Patrolje se bodo nato ustavile pri zadrugnem domu v Naklem. Do okrogleskega gozda bodo patrolne prispele ob 8.05. Počastile bodo spomin trinajstotrice skojevcev, ki so spomnili 1942. leta v junškem boju z Nemci padli v jami pri Okroglem. Nato poteka pot do Struževca — do hiše narodnega heroja Iva Slavca-Jokla. Ob 8.35 bodo patrolne krenile k Stošičevemu spomeniku. Spominjali se bodo prejetih partizanov, ki ga je Gestapo umoril na križišču ob vboju v Kranj. Preko mostu v Savskem logu bodo nadaljevali pot k plošč Lucijana Seljaka — enega prvih sekretarjev partije v Kranju. Tam bodo ubesili slove »Lucijana Seljaka, brigadili patroljam sprejem in mahlen program. Od tod bodo ob 9.25 patrolne krenile k domu TVD Partizana v Strazišču. Tam bodo položile kovčegove vneec padlim Straziščanom. Ob 9.35 se bodo patrolne vrnile proti Kranju, kjer bodo na Savskem bregu obiskale hišo, kjer je živel in delal prvi sekretar mestnega komiteja v Kranju. Leta 1942 je padel pod Staričdem. Patrolne se bodo ob 10. uri oddolžile spomnu Janine siri kovčeve in Ručigajevih. Ob 10. vsem mostu šez Kokro se bodo spomnili mladincev-skojevca Jožeta Struplja, ki je na dan kranju padel leta 1945. Pri SPOMENIKU REVOLUCIJE pa se bodo patrolne ob 10.20 ustavile. Tam bodo z venci počastili spomin vseh 848 žrtiev kranjske komunne.

Ob zaključku pohoda bo politična manifestacija, ki jo pripravi komite LMS v sodelovanju s prosvetnimi delavci, organizacijo ZB in ostalimi organizacijami. Ekspam bodo ob zaključku izročili spominska diplome. V primeru deževnega vremena bo prireditev preložena na 22. julij.

Manj denarja za zdravstveno zavarovanje

Pretekli teden je bila v Ljubljani skupščina republiškega zavoda za socialno zavarovanje, na kateri so posvetili precej pozornosti naraščanju stroškov za zdravstveno varstvo zavarovancev. Skupščina je sprejela sklep o spremembi notranje delitve prispevka za socialno zavarovanje. Od dvanajdsotih odstotkov prispevka za socialno zavarovanje je bilo do sedaj namenjenih za sklad zdravstvenega zavarovanja 8,7 odstotkov, na skupščini pa so ta odstotek znižali na 8,4 na račun drugih socialnih dajatev.

Ker bodo zavodi obračunavali razliko že za čas od 1. januarja 1962 naprej, so se že doslej veliki primanjkljaji zavodov za socialno zavarovanje še povečali. Tako ima tudi naš zavod že do meseca maja letos več kot 100 milijonov dinarjev primanjkljaja.

O tem prečem problemu bodo 13. julija razpravljali na skupščini okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Kranju. Ker je treba preprečiti, da bi morali zavarovalci prihodnje leto z izrednimi prispevki kriti izgube iz letošnjega leta, bo treba ukreniti vse potrebno, da se s spremembo programov zdravstvenih zavodov, s izboljšanjem njihove organizacije, odkri-

vanjem notranjih rezerv in s podobnim zmanjšajo stroški zdravstvenega zavarovanja, ne da bi pri tem nazadovala zdravstvena zaščita zavarovancev. — M. S.

Grad Hrib je pripravljen

Okolica umetnega jezera Crnjava in grad Hrib v Predvorju sta v zadnjem mesecu precej spremenila svojo podobo. Vsa kletka do hočejo kraju vrniti nekdanji turistični sloves.

Pred gostiščem grad Hrib so uredili dve prostorni terasi, uredili so dostop za avtomobile, popeljšali so sprehajalne poti, popravili parkirni prostor... Tudi regovi jezera, ki doslej niso bili najlepši, doživljajo vidno spremembo. Prav te dni z balustradnim ravno obrežje na spremenjeni koncu jezera. Tudi notranje gostišča so primerno opremljena kar velja še posebej za tujce. Dobile so novo okusno pohištvo. — Lahko torej računamo, da je grad Hrib pripravljen za spremenjen prvih gostov. Seveda pa obisk odvisen od vremena, ki v letos našem turizmu ni posebej naklonjeno. — S.

Nove specializirane trgovine

V KRANJU ODPIRAJO SVOJE POSLOVALNICE TRGOVSKA PODJETJA CHEMO, STEKLO-OPREMA, ASTRA IN SLOVENIJA-AVTO IZ LJUBLJANE

KRANJSKI GLAS

alizirana trgovina Lesnine, Elektrotehne, pripravljajo se prostori za poslovalnico Mladinske knjige itd.

Na zadnji seji ObLO je bila dokončno odprta pot še za štiri nova trgovska podjetja: Chemo, Staklo-oprema, Slovenija-avto in Astra. Z njihovimi prodajalnami bodo potrošniki iz Kranja in seveda tudi vsi ostali gorenski potrošniki, prav gotovo izredno veliko pridobili. Zamisel o razširitvi mreže specializiranih trgovin v Kranju je v skladu s programom razvoja trgovine, ki ga je izdelala trgovinska zbornica za okraj Kranj, izpeljalo podjetje Merkur. Akejjo pa so z razumevanjem podprli tudi občinski organi.

V Kranju smo zelo pogrešali večjo založenost tržišča s tehničnimi predmeti za široko potrošnjo. Do sedaj so prodajale te artikule trgovine, ki so bile založene tudi z najrazličnejšim drugim blagom in so bile zato zelo daleč

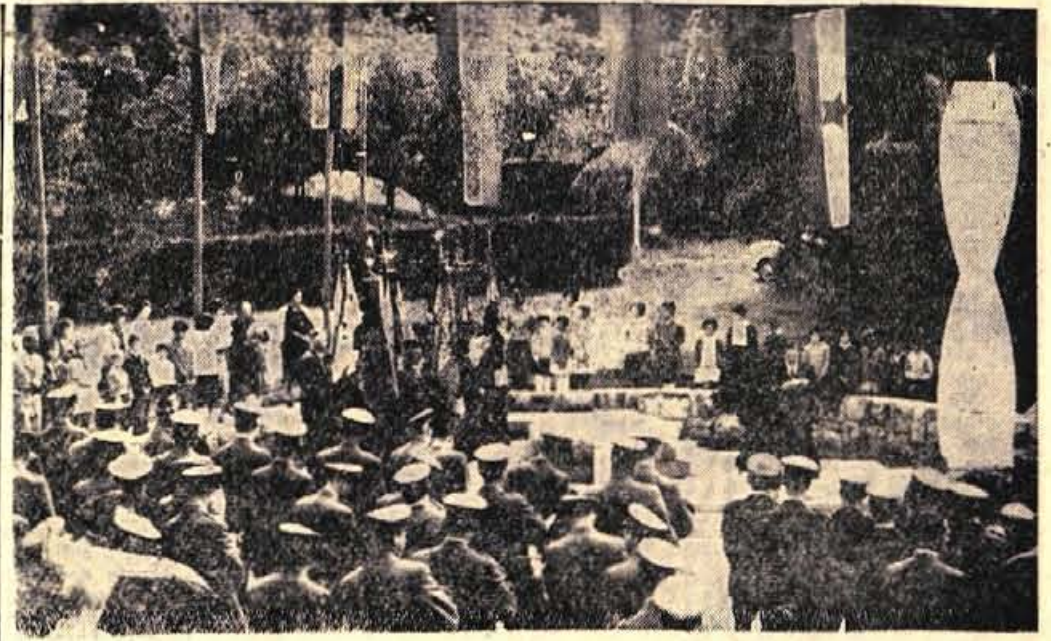
od specializacije. Ker bi specializacije tudi z združevanjem obstoječih podjetij ne dosegli, so se ustrezni organi odločili, da povabijo v Kranj močno specializirana trgovska podjetja od drugod. Tako bo v doseganji poslovalnici «Oprema», kjer so do sedaj prodajali najrazličnejše blago — od kuhinjskih potrebščin do motornih vozil — podjetje Slovenija-avto iz Ljubljane uredilo prodajalno koles, motornih vozil in rezervnih delov. Poslovalnico istega podjetja — «Staklo» bo prevzelo grostično podjetje Staklo-oprema. V trgovini «Gorenjka» na Koroski cesti, kjer so prodajali usnje in druge potrebščine, bo podjetje Chemo uredilo prodajalno z najrazličnejšimi barvamj in drugimi kemičnimi proizvodi. Razen tega pa prevzame oba lokala trgovskega podjetja Gorenjka v Prešernov ulici veletrgovina Astra, ki bo tam organizirala prodajo plastičnih mas, stragul, linoleja in drugega podobnega blaga. Astra si namerava v prihodnje urediti v Kranju večje prostore.

Vsa omenjena podjetja so se obvezala, da bodo svoje trgovine dobro založila in da bodo v njih prodajala po istih cenah kot v svojih trgovinah v Ljubljani. Kjer je potrebno, bodo tudi modernizirala lokale.

Kranjsko podjetje Merkur bo v trgovini Železnina na Koroski cesti uredilo dobro založeno trgovino s predmeti za gospodinjstvo. Obenem že preurejujejo spodnje prostore nekdanje Andrašičeve hi-

še, kjer bodo zelo razširili prodajne prostore trgovine z železnino za potrebe obrti, industrije in drobno potrošnja in tako tudi močno izpopolnili zalogo.

Gotovo je, da bodo teh novosti potrošniki zelo veselili, saj jih bodo prikrajšale za marsikatero pot v Ljubljano. Razen tega pa je težnja po specializaciji trgovskih podjetij tudi edino pravilna in ekonomsko dobro utemeljena. Tako trgovska podjetja lahko nudijo svojim odjemalcem večjo izbiro artiklov kot podjetja z vsemi možnimi prodajnimi predmeti. Razen tega pa zaradi nakupa večjih količin isteza artikla dosegajo pri proizvajalcih višje rabate, ki pa so po uveljavitvi novih predpisov o maržah ena najvažnejših postavk pri oblikovanju dohodka trgovine. — M. Sosič

S praznovanja krajevnega praznika v Goričah, kjer je govoril Martin Košir

Praznovanje v Goričah

Prijetno srečanje

Goriče, 1. julija — Dopoldne so se tu pred spomenikom padlih zbrali številni domačini, kjer so proslavili krajevni praznik. Med gosti so bili tudi predsednik okrajnega odbora SZDL Kranj Martin Košir, predsednik občinskega odbora SZDL Kranj VIII Tomat, predsednik občinskega odbora Zveze borcev Kranj Vinko Kepić in drugi.

nja prvi borci, med njimi je bil tudi prvi komandir Kokriške čete, domačin Slavko Sveglj. Vse se je pravzaprav odvijalo v neposredni bližini, v Udinem borštu.

Kljub močnemu navalu okupatorja, odporiško gibanje tu ni zamrlo. V akcijah so sodelovali vsi domačini, le razen redkih izjem. To je poudaril v svojem govoru tu-

di domačin — borec Martin Košir.

Na današnji slovesnosti pred spomenikom padlih v Goričah, so razvili tudi prapor domače organizacije Zveze Borcev. Pokrovitelj nad praporjem je Institut za TBC na Golniku. Seveda so se ob spomeniku svojih tovarišev zbrali tudi preživeli borci s tega področja. Niso se takoj razšli. Prišli so skupaj in spet obujali spomine. Postulala jih je mladina. Prijetno je bilo srečanje po takih letih.

V programu je sodelovala tudi godba na pihala Ljudske milice iz Ljubljane. — M. Z.

Exoterm zapušča mesto

Tovarna Exoterm se mora do 1. oktobra izseliti iz Kranja na Polico pri Naklem.

Prebivalci Tavčarjeve ulice v Kranju se že precej časa zelo pritožujejo v zvezi z obratovanjem tamkajšnje tovarne Exoterm. Podjetje je v neprimernih starih prostorih med stanovanjskimi hišami. Prej so tam izdelovali milo, v zadnjem času pa so preusmerili svojo dejavnost na izdelavo pomembnih kemičnih sredstev za hišne in železarske. Z ekonomskega plati se jim obeta lepa perspektiva, toda prebivalci tamkajšnje okolice se vse bolj pritožujejo. Pravijo, da v tej tovarni pri odprtih oknih meljejo, mešajo in kuhajo razne kemikalije, kar vse se kadil in smrdi, tako da je tam bivanje nevarno.

To so že nekajkrat povedali prebivalci na raznih sestankih in tudi na zborih volivcev. O tem je bila obveščena sanitarna inspekcija, narejeni so bili zapisniki, toda naprej se ni premaknilo. Zato so prebivalci postali še bolj neestrni. Pritožbo s 23 podpisi so poslali republikanskim organom. Proleto soboto, 23. junija, pa je b. žnova širši sestanek v podjetju tej zadevi. Prišli so: sanitarni inšpektor, inšpektor za delo, predstavnik ljudskega odbora, organizacije SZDL, predstavniki prebivalcev itd. Ugotovili so zvonstvo — nujnost, da se tovarna izseli iz mesta do 1. avgusta. Ker je bilo ugotovljeno, da v tako kratkem roku ni moč opraviti preselitve, so dali končni rok za izselitev do 1. oktobra letos.

Kaj bo v teh prostorih potem, še ni določeno. So predlogi, da bi stavbo delno porušili in preuredili za vrt hotela Evropa; da bi tam uredili parkirn prostor itd. — M.

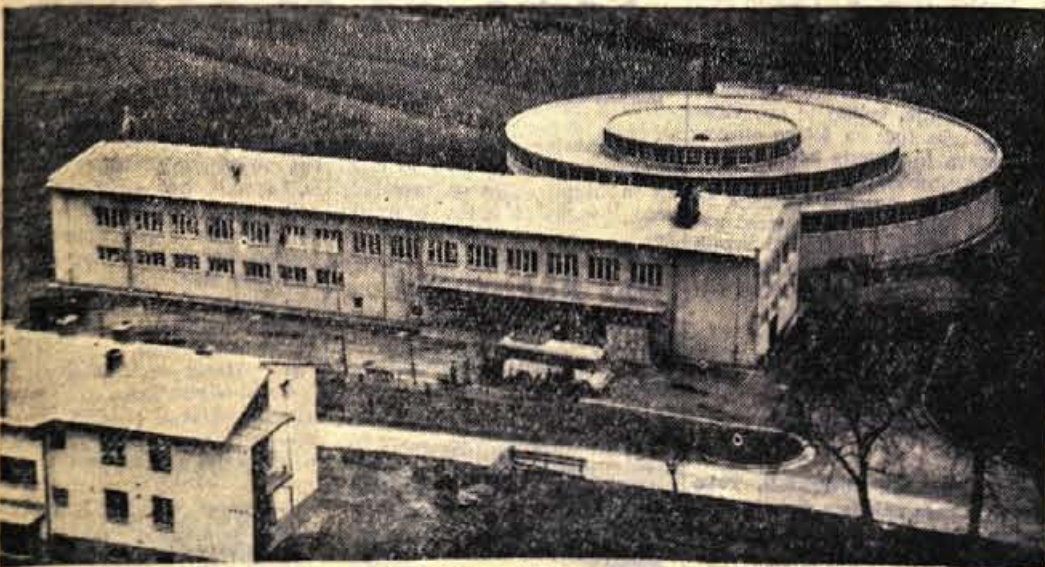
Niti v redu - niti pravočasno

Delo komisij za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka je nedvomno dokaj odgovorno in prav zato zahteva precejšnjo merjo pazljivosti in predanosti. Zal pa aktivnost teh komisij hromijo tudi nekateri pogosto subjektivni stavki. Tako v kranjski občini ugotavljamo, da je delo te komisije znatno oteženo prav zato, ker gospodarske organizacije dostavljajo nepopolne in neustrezne podatke. Posledica takih površnih podatkov je, da so analize in izračuni, ki temelje na teh podatkih, pogosto nerealni. Take analize lahko pokažejo poslovanje posameznega podjetja popolnoma ali pa vsaj delno drugače, kakor pa dejansko bilo. Ko kasneje v podjetjih razpravljajo o teh analizah, pride pogosto do negotovanja in pojasnjevanja teh podatkov ter zahtev, da je treba te številke prikriti še ta izdatek in omil znesek zmanjšati za toliko in toliko milijonov dinarjev.

Ugotovili smo torej, da se nekatere gospodarske organizacije ne strinjajo z izračunanimi številkami. Razen tega, da so podjetja dajala površne podatke, je nerazumljivo tudi to, zakaj v podjetjih sami niso preučevali lastnih podatkov po metodologiji, ki jo uporablja občinska komisija. Če bi to storili, bi lahko pravočasno ugo-

tovili morebitne spodrajšaje v svojih podatkih. Glavna ovira, ki hromi delo kranjske občinske komisije je ta, da podjetja ne dostavljajo dokumentacije oziroma ustreznih podatkov v redu in predpisanim roku. Kot dopolnilo k tej ugotovitvi naj bo dejstvo, da je bilo sredi preteklega tedna še približno 30 odstotkov podjetij, ki še niso oddala zahtevane analize, čeprav je rok potekel že desetega junija.

Kranjska občinska komisija dela sedaj potrebne izračune za trgovsko dejavnost, nato pa bo prešla na ostale gospodarske dejavnosti. Za industrijo so ti izračuni že izdelani in je o njih ljudski odbor že razpravljal na zadnji seji. Za prihodnje sejo občinskega ljudskega odbora pa je predvideno, da bodo odborniki lahko obravnavali že problematiko trgovskih podjetij. — P.

Z večeršnjim dnem se je podjetje za izdelavo elektromotorjev in drugih elektrotehničnih vajav. NIKO iz Železnikov priključilo k ISKRI

Spet normalno stanje v podjetju NIKO

OBCINSKI LJUDSKI ODBOR ŠKOFJA LOKA JE SPREJEL SKLEP O PRENEHANJU PRISILNE UPRAVE V PODJETJU NIKO - ŽELEZNIKI

Novembra lani je občinski ljudski odbor v Škofji Loki izdal odločbo o uvedbi prisilne uprave v podjetju NIKO Železniki. O vzrokih za ta ukrep smo že poročali, danes jih le na kratko osvežimo. — Prisilna uprava je bila odredjena predvsem zato, ker podjetje ni bilo zmožno izpolnjevati obveznosti do družbe in do delovnega kolektiva. Planirana proizvodnja, ki je bila postavljena na osnovi razpoložljivih produkcijskih sredstev in števila delavcev, lani še zdaleč ni bila izpolnjena. Tudi kvaliteta izdelkov ni ustrezala splošnim tehničnim zahtevam, tako da so reklamacije prišle presegali dovoljene meje; razen vsega tega pa tudi organizacija dela ni bila v skladu z industrijskimi oblikami proizvodnje. — Posledica neurejenih medsebojnih odnosov znotraj kolektiva, predvsem med vodilnimi uslužbenci, je bila ta, da so prišli (visoko)kvalificirani kadri za delavci podjetja, medtem ko so delavci precej neradno prejemali nizke osebne dohodke, ker je navedena proizvodnja povzročila tudi manjši usvarjeni dohodek celotnega podjetja.

Pod prisilno upravo se je gospodarjenje v podjetju NIKO toliko izboljšalo, da je občinski ljudski odbor na četrtkovi seji že sprejel sklep o prenehanju prisilne uprave. Tudi družbeno-politične organizacije v podjetju

so že pripravile vse potrebno, da bodo delavci ponovno volili svoje organe upravljanja, medtem ko bo prosto mesto direktorja podjetja razpisal ObLO.

Lani je bil proizvodni plan v NIKO dosežen le s 83 odstotki, za leto pa je v načrtu 35-odstotno povečanje proizvodnje, kar je dokaj realno, saj je podjetje že doseglo potrebno kvaliteto proizvodov in si zato zagotovilo njihov plasma na tržišču. Predvsem bodo povečali proizvodnjo malih elektromotorjev, pri čemer pričakujejo bistveno zmanjšanje po-

LOŠKI DELAVEC

slovnih stroškov in doseganje boljših ekonomskih rezultatov. — Da je ta načrt realen, povedo tudi prvi grobi izračuni, saj je podjetje v prvih letošnjih štirih mesecih ustvarilo za okrog 30-odstotkov višji dohodek kot v istem obdobju lani.

Podatki o letnem dohodku in čistem dohodku na zaposlenega sicer kažejo, da je podjetje na spodnji meji rentabilnosti, vendar so že sedaj ugotovili nekaj pozitivnih premikov, ki bodo vplivali na dvig ekonomičnosti in storilnosti poslovanja. Kljub temu priporočajo novim samoupravnim organom še vrsto organizacijskih, tehnoloških in komercialnih ukrepov. Sedaj so v podjetju formalni 5 ekonomskih enot, njihovi poskusni obračuni pa so bili prvič narejeni v maju letos. Med prisilno upravo so bile izvršene tudi nekatere kadrovske spremembe vodilnih delavcev; tako so na novo sprejeli 2 inženirja, šefa tehničnega sektorja in tehnologa.

Povprečni osebni dohodki, ki so lani v NIKO znašali 20.800 dinarjev, so bili v prvih letošnjih mesecih 21.543 dinarjev, v maju pa

že 22.764 dinarjev. Torej so OD v rahlem porastu, kar pa ustreza zviševanju proizvodnje oziroma realizacije. Razmerje med osebnimi dohodki in skladi je trenutno 75:25. — J. Zontar

Mladina se ni dobro znašla

Predstavniki občinskega komiteja LMS so obiskali mladino v podjetjih Škofješke občine in ugotovili, da se člani tamkajšnjih aktivov v dogajanju po novih gospodarskih ukrepih niso tako znašli, kot so predvidevali in niso odigrali tiste vloge, ki bi jo morali kot pripadniki družbeno-politične organizacije s povsem jasnim konceptom dela.

Osnovne organizacije Ljudske mladine so doslej vse premalo sodelovale z organi delavskega upravljanja in z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami pri reševanju problematike proizvodnje posameznega podjetja. Za to pa je lahko več vzrokov: in to ali mladinski funkcionarji v podjetjih niso dovolj zreli in sposobni za politično delo ali pa člani upravnih organov in ostalih političnih organizacij njihovega dela ne jem-

ljejo dovolj resno. Dogaja se, da celo člani Zveze komunistov, ki bi morali mladince stalno idejno usmerjati, pozabljajo na njihovo organizacijo, kadar razpravljajo o pomembnih proizvodnih vprašanjih, medtem ko zanesljivo vidi-jo, če je npr. treba kaj okrasiti (!) ali organizirati prireditve itd.

Občinski mladinski komitej v Škofji Loki bo zato stalno skrbel, da bi se stanje izboljšalo in da bi tudi mladina dobila pripadajoče mesto v kolektivu. Zato bo jeseni organiziral seminar za vodstva mladinskih aktivov, da najprej oni spoznajo naloge in dolžnosti subjektivnih političnih sil v zvezi z načrtnim gospodarjenjem. J. Z.

PRIPRAVE ZA VOLITVE SO V TEKU

Doslej se vse krajevne organizacije v obeh Škofjeških dolinah vestno pripravljajo za volitve novega ljudskega poslance, ki bodo 15. julija. Posamezni politični aktivni so formalni pripravljale štabe za Poljansko in Selško dolino, občinske družbeno-politične organizacije pa osrednjega s sedežem v Škofji Loki. Posvetilakega štaba za Poljansko dolino je bil minulo sredo, za Selško dolino pa v četrtek. Na obeh so govorili o nalogah posameznih aktivov v zvezi z volitvami poslance in o hitrem obveščanju o izidu volitev, za kar bo delovala posebna kurirska služba iz vrst selških in poljanskih mladincev. — J.

Nova 200 gramaska tehnična

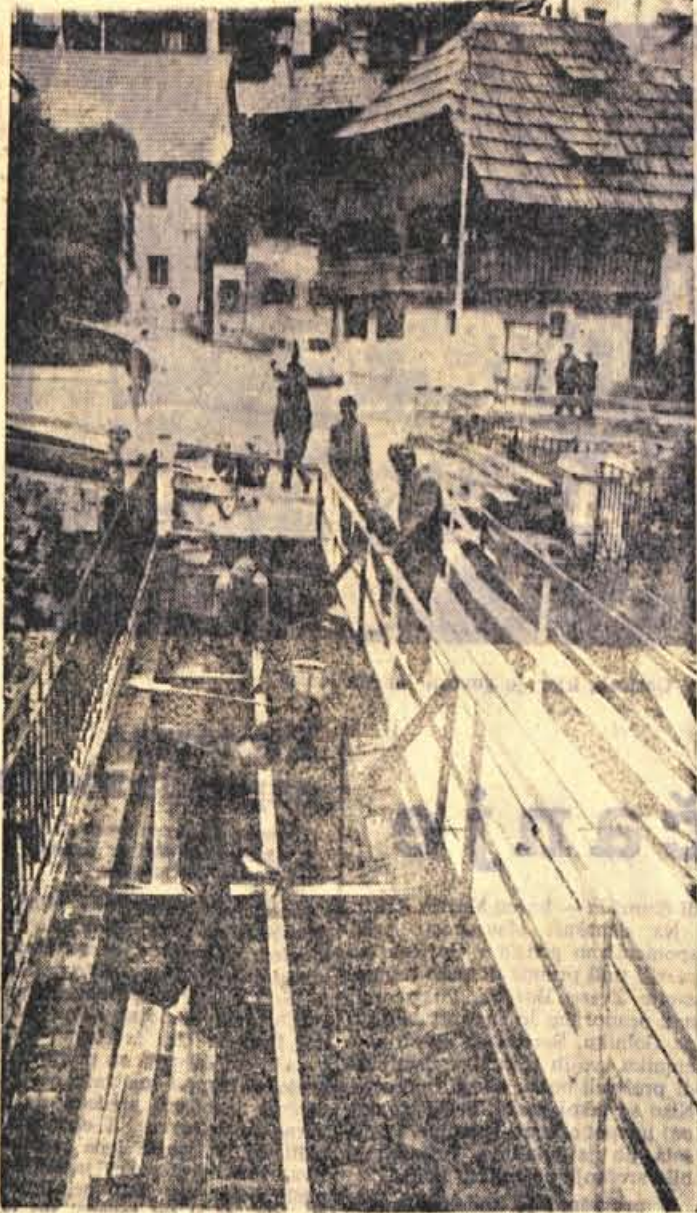

Obrtno kovinarstvo-mehanično podjetje. Tehnica v Železnikih, ki se je po devetih letih delovanja kot obrat podjetja NIKO 1959. leta osamosvojilo, dosegla sedaj že zavidanja vredne uspehe in je edino tovrstno podjetje v naši državi. Izdelki tega železnikarskega podjetja s 53 delavci so laboratorijske in lekarniške tehnične, postranski proizvodi pa so šolska šestila (predvsem zato, da so zmogljivosti strojev polno izkoriščene).

Po 50 gramski lekarniški tehničnici, za katero so našli zelo po-

Taborjenje v štirih izmenah

Škofješko taborniki, članj telesovzgojnih organizacij in šolska mladina že več let zapored preživljajo svoje počitnice pod šotory v Premanturj pri Pulj. Tako bodo tam tudi letos taborili, in sicer v štirih izmenah. Prva od teh je odšla na morje že večeraj, taborjenje pa bodo zaključili 25. avgusta, potem ko bodo v zadnji izmeni 14 dni počitnic pod šotory preživeli izključno šolski otroci. — J. Z.

Most čez Bistricu v Trzinu se je te dni nenadoma zožil. Dosedanji lesení pragovi so namreč tekmi s časom amagali. Ker so bili že dokaj trhli, so jih odstranili, na njihovo mesto pa bodo položili nove. Toda preden bodo to opravili, bodo vse železne konstrukcije temeljito prepekali. Nekatere dele konstrukcije oziroma ograda je rja že kaj dobro

načela; glede na to lahko sklepamo, da bi bilo pleskanje potrebno že pred leti. Trenutno delavci odstranjujejo nastalo rjo, nato pa bo prišlo na vrsto pleskanje. Ko bo ogradije večkrat prepekano, bodo položili nove prage in jih prevlekli z asfaltno prevleko. Tako bodo preprečili dostop vlage do pragov.

Uskladiti osebne dohodke s proizvodnimi uspehi

Vse gorenjske komisije za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka v gospodarskih organizacijah in zavodih ugotovljajo, da dela, ki je pred njimi in delovnimi kolektivi, ne bo mogoče

primerih so razprave dobesedno onemogočene. Težave pa nastopajo tudi v ostalih podjetjih, kjer nimajo skupinskega dopusta. Tam delovni kolektiv ni popoln in zato tudi razprava ne more prinesiti tistih uspehov, ki bi jih sicer pri nesli ob sodelovanju celotnega kolektiva. Kljub navedenim težavam pa so v trziški občini oziroma v trziških delovnih kolektivih stekle razprave o vprašanih delitve v začetku preteklega tedna.

tem pospešila proces dopolnjevanja in spreminjanja pravilnikov, je občinska komisija opozorila oziroma naročila zavodom, naj ti čimprej zberejo potrebne podatke. Smotno zbrani realni podatki so med drugim tudi poročila, da bo analiza poslovanja izdelana v kratkem času in - kar je glavno - da bo ta analiza dala realno in dejansko sliko položaja.

TRZIŠKI VESTNIK

opravit v določenem roku. Slednja uslovlitev zagovarjajo tudi v trziški občini. Razen nekaterih drugih objektivnih težav trenutno otežkočajo v trziški občini dela pri dopolnjevanju in spreminjanju obstoječih pravilnikov tudi dopusti delovnih kolektivov. Nekatere delovne kolektive imajo namreč skupinske dopuste in v teh

Občinska komisija za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka pri ObLO Trzin je z delom v gospodarskih organizacijah bolj ali manj zadovoljna, medtem ko meni, da bo delo v zavodih, za katere pa še ni konkretnih navodil, znatno težje. Da bi kolikor se da olajšala delo tudi v zavodih in s

Razprave po delovnih kolektivih verjetno ne bodo prinesle bistvenih sprememb. Prav gotovo pa bodo te razprave precej pripomogle k nadaljnemu bolj smotrnemu gospodarjenju.

Omenjena komisija je imela do srede preteklega tedna skupno 16 sej. Delo komisije pa bolj ali manj hromi to, ker so člani komisije preobremenjeni. Komisija se je odločila za skupinski sistem dela. Imajo namreč dve skupini. Strokovna skupina obdeluje in proučuje dokumentacijo, medtem ko se druga skupina razgovarja s podjetji. Pred slehernim razgovorom s podjetji pa se obe skupini posvetujeta in tako ugotovita vse značilnosti delovnega kolektiva, s katerim se namerava kasneje razgovarjati ustreznega komisija.

Smotno izkoriščati obstoječe zmogljivosti

V pretekli številki našega lista smo že v sestavku o vzgojno-varstveni ustanovi v Trzinu omenili, da zmogljivosti poslojpa na gradu presegajo dejansko zasedbo. Ker se je pretežni del razprave o omejenih vzgojno-varstveni ustanovi na zadnji seji ljudskega odbora občine Trzin nanašal prav na vprašanje prevelikih zmogljivosti, ne bo odveč, če na kratko povzamemo nekatere misli iz te diskusije.

trebe, ki jim stavba služi. Zato so na zadnji seji ljudskega odbora nekateri odborniki predlagali, naj svet za gospodarstvo pri ObLO to vprašanje temeljito prouči glede na to, da bi to poslojpe uporabljali tudi za morebitne druge namene. V tej zvezi je bilo danih nekaj konkretnih predlogov; vsekakor pa je dejstvo, da je predlog o temeljiti proučitvi tega vprašanja glede na sedanji in perspektivni položaj popolnoma umesten.

Kljub temu, da je to že stara ugotovitev, pa vsekakor ne bo odveč, če popovne poudarimo, da dela komisije ni usmerjeno na zastavljanje osebnih dohodkov, kar se vedno nekateri mislijo, temveč je njena naloga, da daje pomoč delovnim kolektivom pri usklajevanju osebnih dohodkov z lastnimi proizvodnimi uspehi. - P.

Stanje glede izkoriščenosti obstoječih zmogljivosti na gradu se bo v bližnji prihodnosti še poslabšalo, ker bo v enem izmed stanovanjskih blokov odprt še en prostor za potrebe vrta oziroma za vzgojno-varstvene namene. Tako se bo semkaj preeslilo del varovanec, ki so sedaj na gradu. Težkoč stroški za vzdrževanje poslojpa na gradu pa so veliki - in takor povzemanje iz razprave - bi bilo treba že sedaj v tem postopju marsikaj obnoviti in nadomestiti. Tako drago vzdrževanje pa prav gotovo ni ekonomsko glede na po-

Ljudski odbor je na zadnji seji tudi ugotovil, da je potreba po vzgojno-varstveni ustanovi oziroma delu za predšolske otroke, medtem ko je nekoliko bolj sporno vprašanje, koliko je upravičena potreba tudi za šolske otroke. Razprava je navrgla kopico vprašanj in problemov, ki jih bo morala proučiti posebna komisija za šolstvo. Taka je bila namreč naloga ljudskega odbora. O svojih ugotovitvah pa bo morala komisija po opravljenem delu poročati odbornikom. - P.

„Samo, da so pacienti zadovoljni“

Iz domovine rjavega premoza, iz zasavskih revirjev so jo prilike in hkrati dolžnosti pripeljale pred skoraj 14 leti v bohinjeki kot.

sedežno opremljena. Med ostalimi naj omenim sebe. Malo jih je bilo, tako da smo si morali pomagati s privlačnimi. A da o udobnosti pacientov v teh sobah ne govorimo. Imele so 3-5 postelj in bile celo brez tekoče vode, medtem ko so nove sobe, kakor se sami prepričali udobne in le dvema posteljami.

NAŠ RAZGOVOR

Tako je s STEFKO MALEJ, ki si zadnjih deset let kot upravnica klimatskega zdravilišča »Stane Zagar« neutrudno prizadeva, da

STEFKA MALEJ

bi bili pacienti kar se da zadovoljni. Zastavili smo ji nekaj vprašanj:

- Povejte nam, prosim, v čem je največ pridobilo zdravilišče z novimi prostori?
- Razlika je nedvomno očitna, Kuhinja, ki je bila poprej sila skromna, se ne da primerjati s sedanjo; ta je namreč nad vse

RADOVLJSKA KOMUNA

dveh mesecih pred otvoritvijo skupaj čistili, urejali in popravljali vse potrebno.

- In vaše prosti čas?
- Sedaj ga skoraj ni bilo, saj sem skrbel za pacientske potrebe...
- Pomembno doživeti?
- Nedvomno pred dnevi, ob otvoritvi vsr, da se dolga pot je tjo. Pripomnim naj, da je bil krat slovo od pacientov, saj Sicer pa, kadar se zopet prijavijo, priložite knjigo vtisov. - In ključna in odlična sprejemna stošestnajstega pacienta. St. Škrabec

Na kratkem valu

- Na občinskem odboru so bili borci v Radovljici, da bodo letosni BORCA proslavljali krajinske organizacije ZB po svojih pravnih.
- V teh dneh je ekipa »Blejskega jezera v Zali« smučil, kar je privabilo številne radovednoče.
- Na radovljiški avtoobčini neizkoriščen. Sicer pa tudi ta, razen ob slabem vremenu, prazna. V tem postopku namerava urediti »Gradišče« bife, vendar je vse zano zaenkrat z znatnimi stroški; ni namreč vodovodne inštalacije, centralno kurjenje bo to poslojpe dobilo z dodatno diviljo trgovske hiše.
- Posebna komisija je danes registrirala čolne na Blejskem jezuru za letošnje sezono in pri tem ugotovljala, da so in izgled čolna. Vseh čolnarjev 117, v enem dnevu pa so pregledali 78. Izločili so tiste za nekatere pa so prepovedali naj jih popravijo.
- V tem mesecu so imeli v poslovalnici »Izletnik« v Radovljici kaj svojevestnega kord; posredovali so pri izločitvi oziroma podaljšanju 80 dovoljenj listov. Največ posrvicev je bilo za Avstrijo in Italijo, sleden pa za ZDA, SZ in Nemčijo.
- V mesecu, ki ga danes zaključujemo, je obhudevala namoraz v blejskega gradu tisoč turistov, muzej pa je ogledalo 16.200 obiskovalcev.

TURISTIČNO DRUŠTVO V ŽIROVNICI

Te dni, ko v Žirovnici slavijo krajevni praznike, so ustanovili tam tudi turistično društvo. Namerno je, da je turistično društvo tudi v vseh področjih nujno potrebno (v teh krajih je palno znamenito), omenimo naj samo rojstno hišo Prešerna, Čopa, F. Marčiča (id.). Popraviti bo treba precej spomenikov iz NOV, kar prav gotovo sodi v pristojnost turističnega društva itd.

NAJVEČJI ŽERJAV V TOVARNI

V valjarnah Jeseniške Železarnice bodo kmalu zgradili 120-tonski žerjav, ki bo največji v tovarni. Razveseljivo je, da so načrte za izdelavo domači strokovnjaki. Nedvomno je to za Železarno velika pridobitev. Gradnja žerjava je narokovala rekonstrukcija in modernizacija proizvodnje v Siemens-Martinovih pečeh. - M. Z.

ZARADI KOKOŠI PRED SODNIKOM

Poročili smo že, da so na Bledu pred mesecem dni začeli takomenovano očiščevalno akcijo. Namen te akcije je bil odstranitev vsega, kar kaže zunanost mesta. Med drugim so tudi prepovedali gojenje malih živali (kokoši, kunce) v določenem področju in v stavbah SLP in odstranitev dotrajanih lesenih ograj. Posebna komisija se je pred dnevi ogledala prizadeta področja, zakaj rok je že potekel. Ker so nekateri pokazali malomarnost in brezbržen odnos do te akcije, je komisija poslala nekaj predlogov za kaznovanje občinskemu sodniku za prekrške. Zaenkrat je štiri, vendar pravijo, da jih bo poslala še nekaj, ko bo čez nekaj dni šla spet na ogled. Zakaj so bili predlogi za kaznovanje? V enem primeru so bile krive kokoši, v dveh niso bile odstranjene dotrajane ograje in v enem ni prizadeti ničesar ukrenili, da ne bi teka grednica na cesto - kljub opozorilu. St. S.

PRED PRAZNIKOM

Blejsani so že začeli razmišljati, kako bodo proslavili svoj praznik - PRAZNIK BLEDA. Slavijo ga v spomin na tiste skočevce in mladince, ki so v teh dneh pred enajdvajsetimi leti izvedli treasno akcijo, popisovali zidove a

Premalo resnosti

Na zadnji seji zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora Jesenice so odborniki poslušali poročilo komisije za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka v gospodarskih organizacijah

JESENIŠKI KOVINAR

in zavodih, nadalje o potetisu priprav v gospodarskih organizacijah za sprejem sprememb in dopolnitev v pravilnikih o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkih in o rezultatih delitve čistega dohodka za preteklo leto.

šila zveznega izvirnega sveta. Med drugim je komisija s podkomisijami ugotovila, da podjetja niso pripravila potrebnih analiz, ki bi potrjevale, da je gospodarska organizacija pravilno razdelila letni dohodek in osebne dohodke za leto 1951 oziroma zakaj so nastala odstopanja, slasti če gre za preveč izplačane osebne dohodke, kot je na primer v Lesnogačanterijskem obratu, Aytoservisu, Eriki, Komunalnem podjetju, Ribniku, Dimalkarstvu itd.

vesh družbenih obveznosti. Tako bi se morala nekatera manjša podjetja združiti v večnacijsko celotno podjetje. »Cokla« z Blejske Dobrave, Lesni servis in Lesnogačanterijski obrat bi lahko tvorili solidno enotno podjetje. Podobno združitve bi lahko napravili med Kovino in Elektrotehničnim servisom, v trgovini pa med »Skralico« in »Delikateso«.

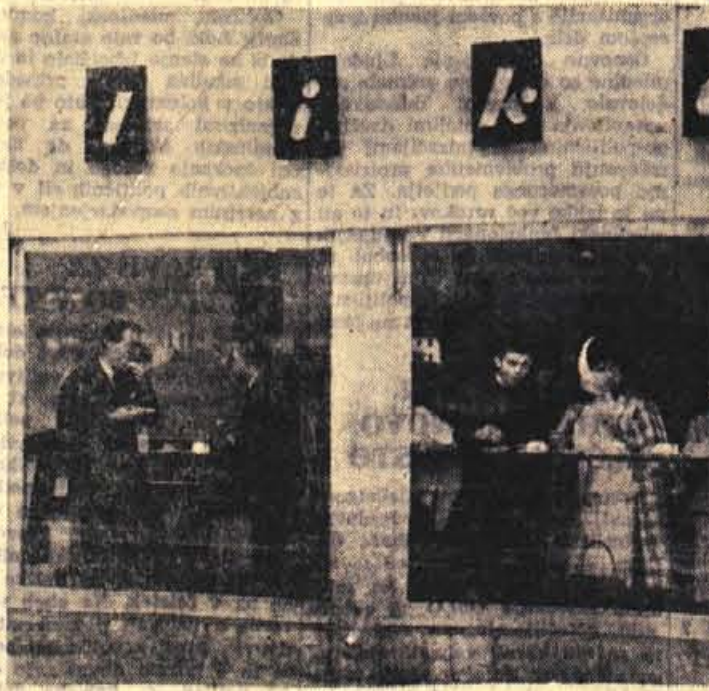
KONČNO: SANACIJA BLEJSKEGA JEZERA

Bled, 30. junija - Na zadnji seji mestnega odbora so med drugim razpravljali o pripravah za sanacijo jezera. Zaradi nekaterih sprememb bo morala posebna komisija pregledati dopoljen načrt. Po novem programu bodo gradbeni dela veljala 225 milijonov dinarjev. Nekaj sredstev je že zagotovljenih in je zato pričakovati, da bodo v deli kmalu začeli.

PRIJETEN IZLET

Absolventi tehnične srednje šole na Jesenicah so zbrali tudi letos potrebna sredstva za izvedbo ključnega izleta po Jadranu. Ze prvega dne po uspešno opravljenih izpitih so odpotovali v Dubrovnik. Tam so si ogledali zgodovinske znamenitosti. Po ogledu Dubrovnika so si ogledali Split in nato Hvar, potem pa so zaključili turnejo z nekajdnevni oddihom v Jeliu.

Hvalečni vsem, ki so jim s finančnimi sredstvi omogočili izlet, se te dni vidičujejo v našo družbo kot aktivni delavci - metalurški tehničarji. - U.

Dokaj nenavadna blejska razglednica v tem muhastem vremenu: zdaj sonce, zdaj dež... »Kakšno bo neki jutra vreme?« - so verjetno premišljevali ljudje, ki so se okrepčevali v delikatesi in zaradi tega niso opazili, da jih lovi fotoreporter v objektiv

ISKRE NAD DOLINAMI

Ob srečanju na Kališču

»Sredi gozda ob tabornem ognju pesem tiho junaki pojo o trpljenju slovenskega ljudstva, ki bori se za svojo svobodo...«

Hladen vetrič je v junjskem večeru vel s Storišča in usrkaval dim in tudi visoke plamene, iskre pa so se od časa do časa v velikih množinah pogonale visoko pod jasno nebo, se oddaljevale in se plazoma spuščale proti dolini. Tik spodaj, kot na dlani pred nami, pa je bil osvetljen Kranj, holi levo Škofja Loka, še malo bolj levo pa je kot Rimska cesta kazala Ljubljana v svoji nočni razsvetljavi.

Ogenj je prasketal, iskre so švigale pod nebo in so v velikem lohu padale proti dolini. Oglasila se je pesem! Pesem je bila polna melanholije, glasovi so bili zamolkli, ostajali so neke v grli...

Tako je bilo prejšnja sobota zvečer, 23. junija, na Kališču. Po dveh desetletjih so se ponovno zbrali nekdanji borci KOKRSKEGA ODREDA, ki so ga ustanovili tam 18. junija 1942. Od tistega dne je preteklo že dvajset let. Nekdaj sloki fantje so se sedaj komaj spoznavali, dopovedovali, kdo so, in začeli pripovedovati o takratnih dogodivščinah in o danšnjem življenju v službah in stanovanjih, o otrocih in družinab. In mirnikdaj so med pogovori prili do imenu tovarišev, ki jih je vzela vojna vobra. In prav zato je bila tista pesem tako ganljiva in otožna, zakaj bila je hkrati tudi v spomin tistim, ki jih ni več. In teh je veliko. Takrat jih je bilo v odredu 230. Kolikor so mogli ugotoviti ob organizaciji se privredno, jih je od teh samo še 47 živih! A izmed teh jih je prišlo na srečanje po dvajsetih letih 18! So pač razne službene in družinske težave, boleznj in podobno. Srečanje je bilo živo in nadse pristržno, točeriško.

Vpisovanje v spominsko knjigo

Od Begunj do Trojan

KOKRSKI ODRED je takoj v začetku šel v ofenzivo. Rusi so komunikacije in zadaj sovražniku težke udarce. Njegovo področje je bilo ob levi strani Save - od Begunj do Trojan.

Tako je med drugim povedal v razgovoru ob tem srečanju IVAN BERTONCELJ-JOHAN, takratni komisar KOKRSKEGA ODREDA

Zdravniki - vi spomini

Slovesnost je bila kratka. Udeleženci so bili ob tem zelo resni, mrko so strmeli v tla, ko so ob enominutnem molku stali v počastitev padlim tovarišem. Tiho so poslušali nekda-

nega komisarja. In ko so se nato začeli pogovarjati in pripovedovati spomine, je marsikdo nepričakovano utihnil, se zamislil in... Ni bilo več besede.

Zraven mene je sedel dr. MILAN CUNDER. Bil je takratni zdravnik odreda. Najbolj ga je presunila zvestoba spremljevalca Stanka, kot je povedal. Bilo je nekoč avgusta 1942. Stanko, mlad playovski dečko, ga je vodil čez Kokro. Zdravnik je razen drugega imel tudi važno pošto, ki mu jo je zapal komisar JOHAN. Ob prehodu čez Kokro pri Povšnjariju se jima je zdelo sumljivo. Dr. Cunder je šel naprej. Toda fantič ga je sunkoma potegnil nazaj, češ da je pač zdravnik in nujno potreben partizanom in da ga mora zato on ščititi in braniti. Kmalu nato, preden sta prišla čez vodo, je zaropotalo. Zdravnik, ki je bil zadaj, se je še umaknil. Mladi Stanko je bil sredi ognja. Ni se vdal. Strahal se do zadnjega naboja. Potem pa je vzel bombo in se končal. Ni dopustil, da bi ga soročevali, mučili in streljali.

Kot zdravnik je moral večkrat urejevati tudi druge stvari po vaseh. Tako so mu zapuili, naj vredi skrbništvo za 4-letno punčko, ki sta jo imela s seboj dve in mati. Kmalu je našel precej družin, ki so bile pripravljene sprejeti otroka. Nemci so zvedeli za to. Prišli so in sprapevali dekle, da bi zvedeli kaj o partizanih.

«Kje je tvoja mamica?» so to sprapevali.

«Tovarišem kuha,» je povedala.

«Kje pa je tvoj oče?»

«Očca pa zelence' strelja,» je povedala hladno.

Potem ni hotela povedati ničesar več. Niti tega niso mogli svedeti, če so partizani prišli v tisto hišo ali ne. Razočarani in osramočeni nad neuspehom so Nemci odšli in se niso več pokazali.

Če ima človek smolo

JANKO PREZELJ-STANE je bil komandant kasnejše formacije KOKRSKEGA ODREDA. Zato se je udeležil tega srečanja, čeprav ni bil v sestavi prve formacije iz leta 1942. Tudi on je pripovedoval dogodivšaje, ki so bili izredno zanimivi. Povedal je tudi, kje se ga je držala prava «smola», kot pravimo. Bilo je po letih 1943. Ze tretjič je moral voditi večje skupine neoboroženih borcev - novincev na Dolensko, kar je bila zelo odgovorna in tvegana naloga.

Ker mu je bila pot že znana, se je vračal s lahkoto, z njim je potoval še en tovariš. Blizu Treh kraljev sta prišla ponoči do neke kmetije. Izmučena in utrujena sta se hotela na nekem kozolecu malo spočiti. Zbudila sta se šele drugo popoldne ob zoročem soncu. Spoznala sta se v neko grapo in naprej do kraja, kjer je bil urejen prehod čez italijansko-nemško mejo. Toda belogardisti so ju zapazili. Veliko jih je bilo. Zagnali so krič, začeli obkoljevatj in ju pozivali na predajo. Nista se pustila, zakaj vedela sta, da sta blizu kraja, kjer se lahko udje čez mejo. Ko pa sta prišla tjakaj, sta bila razočarana: prehod je bil popolnoma zadelan. Niti skarij za rezanje žice, ki so jih imeli skri-

te na določenem mestu, ni bilo več. Očitno je bila vsa stvar odkrita. «Bledi» so se že rogali. Prezelj se je vseeno pogнал v bodočo žico. «Beli» so spustili prvo rafale. Žica ga je potegnila nazaj. Z nogo je sprožil nastavljeno mino. Opazil je to. In prav v boju za življenje in smrti med žico in svlačenkami, ki so švigale okrog njega, je eksplodirala mina. Stane se je znašel onstran žice - na zaželani strani - in na srečo brez težjih poškodb.

Nadaljeval je pot naprej in ko je prišel na Ojstri vrh v Sotško dolino, kjer je bil domačin in takrat povsem varen, je doživel drugo «smolo». Ko je sedel za mizo, je po naključju sprožil težko ročno bombo, ki jo je imel pritrjen ob pasu. Z vso silo jo je hotel odpelj. Ni uspel. Sekunde so tekle. Znova je zgrabil. Uspelo mu je. Odvrzel jo je sredi sobe, planil skozi vrata in v tistem trenutku je treščilo. Eksplozija je bila tako močna, da je raztrgala strop, pohištvo, razbila okna... Ranjen je bil samo kurtir Janko, ki se je v nastili vrzeli zakaj za žico in mu je dronel lumbi sredi škornj in nose. K-kratji se je dvignil proti žici iz sobe mati z dvema otrokoma. Praspil se je še ondan stresel od strahu, kakih ni bilo, če bi bil on kurtir ali ne. Nastili otrok in ženo, nastili otrok in ženo.

Maščevanje pod Malo poljano

Svedci so ondan pripovedovali tudi veliko primerov, kako so partizani s pravilno taktiko in s pogumom zadajali sovražniku močne udarce. STANE VRHOVEC-ROBIN je na primer povedal tole: Avgusta 1942 je njihova četa, ki je bila nad Lomom, poslala patrolo dveh partizanov proti Veliki poljani. Partizana sta na poti nenadoma prišla do patrole Nemcev. Ti so pravkar sedeli ob poti in malicali. Partizana sta dala dva strela in zbežala. Rafali svinčenk, ki so se nekaj sekund nato uvali za njima, ju niso več zadeli. Zbežala sta v Storišča.

V četi so silili ta streljanje in poslali v hitro smer novo patrolo. Ko se je vrnila, je sporočila, da so Nemci vračajo v dolino z dvema ranjenecoma. Vsi strel našli borcev je torej zadel. V četi so bili previdni, zakaj Nemci niso bili tako pretrpetljivi poraza. In res je bilo tako. Popoldne so opazili, da se kakih 80 Nemcev vrnajo nazgor od Povelj proti Veliki

Takratni komisar Ivan Bertonec-Johan pred spominsko ploščo na Kališču, kjer je nekoč govoril s branim borcem

Poljani. Partizani so se pripravili na drugo «sprejem». Postavili so zasode med Veliko in Malo poljano. Fryo izvidnico so spustili naprej. Ko pa je prišla glavina, so partizani udarili. Nemci so imeli še večje izgube in so se še bolj poraženi vračali v dolino, zakaj maščevanje jim ni uspelo.

Zgodbe so se vrstile. Zlasti so veliko zanimivih dogodivšaj povedal TINE ZALETEL, FRANJO ŠIŠKA-ORTO, FRANCO STEFFENSKO, FRANCO JAGODIČ-KRATO, STANE MRKAR, JOZO PIRŠ in drugi.

V spomin na sedanje srečanje so pustili na Kališču v DOMU KOKRSKEGA ODREDA spominsko knjigo z zgodovino te pomembne partizanske enote v 1942. letu. Podpisali so se drug za drugim - vseh 18, kolikor jih je prislo.

Razšli so se že. Tudi Iskre, ki so švigale nad dolino so že zdavnaj ugasnile in oserke je brezpogoj. A iskre upora, ki so pred dvajsetimi leti prihajale s Kališča in iz drugih krajev, so v dolini napravile tolikšen preobrat, da smo danes res lahko ponosni in ob tem srečni. - K. MAKUC

Ive Subicij ZASEDA

Divjanje v Udenborštu

Otem je pripovedovala MINKA PERAJC-NEZKA. Bila je med zadnjimi skupinami borcev drugega bataliona, ki je klanila, ko jih je obkolilo šest tisoč nemških vojakov v Udenborštu. To je bilo 14. septembra 1942. leta.

Nemci so z velikim hrupom zahtevali, naj se vsi partizani do zohlega slečejo. Hkrati pa so po gozdu iskali za prst debele palice. Slečeni partizani so morali leči na trebuh, nato so jih Nemci začeli pretepati z vso silo. Kaki štiri so pretepli vsakega partizana, pretepati na vso moč, da je od palice odletovalo lubje. Tudi njo so prav tako pretepli kot vsakega moškega. Ob tem so Nemci gnali velik krič in se krobotali. Ko so jim oficirji dali znak, naj nehajo, in ukazali partizanom, naj se znova občejejo, se nekateri sploh niso mogli. Nekemu Matevčku z Jesenic so s predebelo palico celo zlomili roko. Neki tovariš iz Ljubljane je bil v nezavesti. In prav, ko so se nekateri že oblekli, so Nemci dobili nalog, naj vso stvar ponovijo. Znova so se morali sleči in pretepanje se je ponovilo. Minka pravi, da so bili vsi črni in do krvi ranjeni. Toda čez dva meseca, ko je bila v zaporu, so se rane očirole in posledice tistega divjanja so ostale še do danes.

Miba je bil zdravnik po poklicu. V partizanih je to humanost postajala razvila v njem še več srčnosti in znal je še bolj priljubiti človeku, ki je potreboval njegovo pomoč. Nekoč je dobil naročilo, da mora obiskati neko partizansko mamo, ki je zbolela. Našel jo je v prijetni kmetki hiši. Ležila je imela kar na peči.

POLJUB

Miba je lepo pozdravil, položil titovko na klop, si podzavestno odpel pas in začel kramljati z ženicco. Bila je že v sedmem križu, toda iz njenih oči je sijalo toliko topline, da je Miba kar obstal. Po skrbnem pregledu je začel brskati po torbi, da bi našel, kar je potreboval. «Ste vi partizani?» ga je nepričakovano vprašala ženica. «Seveda. Samo da ne nosim puške, ampak zdravila,» je dejal Miba. «Tudi moja dva sinova sta partizana. Andrej je poročen. Tu ima otroke in ženo. Joško pa je še samec pri tridesetih. Oba imam rada. Spomladi sta odšla. Pokostilo so že in nobenega je ni. Nič ne vem, kje sta. Zmeraj mislim nanj. Ali jih morda vi poznate? Ste skupaj?» «Ne, mama. Ne poznam in.

«Ce bi vedela, kolikokrat se spominam nanj! Zvečer si jo predstavljam, kako pomiva porado, zjutraj si jo zamisljam, kako pometa in pospravlja po hiši. Se ni dolgo, ko sem tanjal o njej. Če se le vrnem...» Potem sta oba utihnila. Čez nekaj časa ga je ženica tiho in brez vsake besede obšla in poljubila na lice. «Ne zameri,» je dejala. «Misli si, da sem tvoja mati, ja pa, da si moj sin. Škvala sem -» domesticiti del tvoje matere, ušiti del njene srce, kadar te bo videla. Vi fantje, partizani, ste vsi enaki; tibi, dobri in prični. Morda boita tudi moja dva sinova našla kje lepo besedo in kot kruba...» Potem je bilo v izbi spet vse tiho, dokler niso prikržali Andrejevi otroci. ZVONIMIP

DOM KOKRSKEGA ODREDA na Kališču, kjer so se zbrali preživeli borci

Pol stoletja Gorske reševalne službe na Gorenjskem Vedno so pripravljene pomagati ob kriku z gora

«Gora ni nora, Tisti je nor, ki gre gor!» Tako je dejal eden izmed tistih, ki so sedeli za mizo, v gostilni. Drugi pa je še dodal: »Res, ne razumem, zakaj ljudje rinejo v hribe, ko vidijo, koliko nesreč se zgodi tam. Zakaj gredo v skale, v nevarnosti?»
Vsi so mu prikimali in znova govorili o nesreči, o kateri je tisti dan objavil časnik vest. Niso in niso mogli razumeti, kako da gre mlad fant v smrt — zaradi planike in so menili, da bi moral za to nekdo odgovarjati.

Copov Joža, »očec« današnje gorske reševalne službe

«No, če že govorimo o teh nesrečnih hribih in nevarnostih, povejte, kje največ ljudi umre. Na postelji? In vendar tako radi ležemo. Nihče se je ne boji!»
Tako je dejal postaven možiček na drugem koncu mize — in vse je utihnilo. Ta pa je kar nadaljeval: »Človek je poln strasti, hotenja, težnja, prežet je z ljubeznijo do narave, do ljudi... Koliko vesti ste že brali po časopisih o nesrečah na cesti, o utopljenih v kopalnicah, o samomorih zaljubljenecv itd. Ali naj bi potem prepovedali prevozna sredstva, kopanje, izlete v naravo, ljubezen...? Kdo izmed vas se je vsega tega odrekal zaradi varnosti?»
Nastal je smeh, komentariji o današnjem razvoju tehnike in socialna novica dneva o smrti mladega človeka v planinah se je postopoma izgubila v pogovorih o filmih, ki so na sporedu, o koncertu, ki je bil prejšnji večer, o zadnjih predpisih in vse se je utopilo v dobri volji.
Toda raje pojdemo ven — ven iz zadimljenega prostora in prisluhnimo nekaterim dogodkom v gorah!

Pred petdesetimi leti sta zdravnika dr. Tičar in dr. Demšar postavila pri nas prvo zasnovano posebno organizacijo za pomoč v gorah. To je bilo potrebno spriču razvoja planinarstva in alpinizma v triglavske in kamniške pogorju. Iz te organizacije se je razvila urejena GORSKA REŠEVALNA SLUŽBA, ki ima danes na Gorenjskem 7 dobro opremljenih postaj in 120 izurjenih in sposobnih reševalcev. Vsako leto opravijo ti reševalci 60 do 70 akcij v pomoč ponesrečencem, in to v večini v zelo težko dostopne stene. Zato je pri tem reševanju potrebna zelo velika mera požrtvovalnosti, a hkrati seveda tudi primerna oprema in strokovna sposobnost, ki se izbrusi skozi tri stopnje: planinec, alpinist »mali zdravnik« in končno gorski reševalci. Člani te organizacije morajo vsako leto opravljati izpite o sodobni tehniki reševanja, o prvi pomoči in podobno, sicer jim reševanje ni dovoljeno.

Primer, kot jih ni malo

Bilo je lani 14. julija. Natakariča v Eriki v Kranjski gori je pravkar pripravljala mize za kosilo, ko je skozi vrata planil možak, bil je ves zmeden in zasopel. Zgrudil se je najbližji stol in začel v nemščini nekaj praviti. Priskočili so ljudje, prisluhnili, toimačili...

Bil je Švicar. S prijateljem sta tisto jutro plezala severno steno Razorja. Prišla sta tik pod vrh. Bilo je okrog 10. ure. Takrat pa je njegov prijatelj, ki je bil prvi v navezi, nenadoma omahnil in prepadel. Kakih deset metrov globoko je padel in se ustavil na ozki polici. Bil je hudo ranjen. Ta ga je privezal, da ne bi padel, sam pa je pohitel po pomoč.

To je bilo nekaj pred poldnevom. Takoj je zavzval telefon na postaji GRS v Kranjski gori. Kmalu nato je zavzval še v drugih krajih in reševalci so bili kaj kmalu obveščeni. Četrť ure kasneje je ž prihitel prvi, zatem drugi... 35 minut nato, ko so prejeli prvo telefonsko obvestilo iz Erike, so prvi štirje že krenili na pot. Z motorji so prišli do Mihočevega doma, zatem po v Kranjico in naprej pod steno Razorja. Od tam je bilo težje. Plezanje, klini, vrvi... Spretnost je bila glavni pripomoček. Hitro so se vzpenjali od police do police in ob 4. uri popoldne so prišli do ponesrečenca. Tudi njegov prijatelj se je vrnil z reševalci.

Ponesrečenec je ležal na polici. V prvem trenutku niso vedeli, ali je mrtev ali spi ali je v nezavesti. Vsem je zastala sapal. Toda brž so se jim obrzali razjasnili — možak je dihal. Zatem je odprl oči. Začeli so ga otipavati, da bi ugotovili, kje je poškodovan. Ko so prijeli desno nogo, je zastokal. Nekje v kolenu je bila zlomljena ali zdrobljena. Pritrčili so jo in obvezali. Potem so ga položili na posebno napravo, pritrčili v steno vrvi in ga začeli spuščati skoraj navpično navzdol, čez previs.

Ko so prišli pod steno so se odahnil. Bila je že tema. Ranjenec je večkrat spregovoril kakšno be-

sedo, v glavnem pa je govoril njegov hvaležen pogled. V Kranjico so mu ponudili čaj. Celo nekaj juhe je zaužil. Vsem je odleglo.
Bilo je že tri zjutraj, ko so ga z »marinarjem« spravili do Mihočevega doma. Tam je že čakal rešilni avto. Ponesrečenec se je znova zahvaljeval reševalcem, stiskal je posameznikom roke, gledal s solznim pogledom in v nekaj besedah povedal, da ne bo nikdar pozabil tega.

V jeseniški bolnici je bil zatem približno dva meseca zaradi zdrobljenega kolena, polomljenih reber in pretresa možganov. A ko se je vrnil v Svico, res ni pozabil na naše reševalce, ki so mu rešili življenje. Večkrat jim je pisal. Zlasti pa se čudil, kako ta služba pri nas brezhibno in do bro posluje na prostovoljni osnovi, brez plačila. V znak hvaležnosti je reševalcem poslal tudi darilo — srebrne krožnike, na katerih so tudi slike njegovih kraja — Berna.

Dvestokrat v pomoč

V kroniki reševalne službe v Mojstrani je zelo malo takih akcij, ki se končajo srečno. O tem nam je ondan pripovedoval JANEZ BROJAN starejši, ki prav letos slavi 30-letnico, odkar sodeluje v GORSKI REŠEVALNI SLUŽBI. Preko 200-krat je v teh letih odšel v pečino tamkašnjih gora in sodeloval pri reševanju.
Malo se je zamislil in povedal nekaj zanimivih številk. Osemindesetdesetkrat, kot se spominja, so imeli vaje in improvizirane nesreče, ki jih je on vodil. Tako so usposabljal mladi kader, treniral in se seznanjali z novo tehniko, ki vsako leto napreduje ter utrjevali enotnost in tovarištvo. Več kot tridesetkrat pa so šli zaman v pomoč. To so bili primeri netočnega obvestila, največkrat pa nedosegljivosti posameznikov. Ni malo primerov, ko razni zaljubljeni spreminjajo smer, se zaustavljajo v hribih preko domenejenega časa in povzročajo v dolini skrb in veliko nepotrebnih akcij reševalcev.

Zanoano je Janez pravil o ne-

katerih akcijah, ki so, kot on pravi, uspeli. Takih je bilo 44, kar pomeni, da so v 44 primerih ugotovili, da so s svojo pomočjo rešili življenje posameznikom. Koliko je bilo med temi očetov nepreskrbljenih otrok, študentov polnih življenjskega poleta — ljudi, ki so bili zapisani smrti in so danes zdravi in srečni. Res, v večini se ti ljudje niso več spominjali reševalcev, vendar to Janezu ne greni zadoščenja, ker je s svojo reševalno skupino rešil toliko človeških življenj.

Potem je Janez utihnil. Sele čez nekaj časa je pretrgal nastali molk in dejal: »Štirinidesetkrat pa sem šel zaman.«

Potem je bilo spet vse tiho. Tudi jaz nisem razumel, kaj hoče povedati. Vedel je, zato je še dodal: »Ker smo šli prepozno, ker so se ljudje smirno ponesrečili in smo parabili našo sposobnost in tehnično opremo samo za to, da smo spravili trupla v dolino.«

Včasih je bilo drugače

COPOV JOZA na Jesenicah je znan kot »očec« reševalne službe in je znan ne le na Jesenicah in Gornjesavskem, marveč tudi med alpinisti in reševalci po vsej Sloveniji in celo onstran Karavank in še dlje. Polnih 41 let je že pri tej službi. »Toda včasih je bilo drugače,« je dejal, ko smo se pogovarjali o gorski reševalni. Peš smo hodili v Vrata in že utrujeni smo začeli plezati po skalah do ponesrečencev. Danes imajo reševalci veliko pripomočkov, ki dopolnjujejo humanost in voljo članov te organizacije.

Janez Brojan iz Mojstrane

Večina ponesrečencev obvisi na težko dostopnih policah in zato je potrebna skrajna sposobnost in previdnost reševalcev

Potem pa je povedal zgodbo o svojem prvem povojnem vzponu. Ko se je 1945. leta vrnil iz zapora izmučen in izčrpan, si je najprej želel naučiti svobode v svojem ljubljenskem svetu. S Pavlo, ki je bila istih letja, sta šla v SEVERNO TRIGLAVSKO STENO. Ni ju motilo, ker nista imela s seboj primerne hrane in opreme. Toda zgolj ljubezen do narave ni bila dovolj. Nastalo je slabo vreme: dež, megla, hladno in sledila je izčrpanost. Ni in ni šlo. Pavla je omagala. Niti najaj je ni mogel spraviti. Obledel in pokrilo jo je s svojo obleko, z vrvi ji je zagotovil varno ležišče, sam pa je golih rok in brez pripomočkov v meglji plezal previse in visoko steno, da je prišel do Aljaževega doma, obvestil o stanju, dobi pomoč in rešil njo, ki je bila štiri dni v steni.

Ob letošnjem jubileju

Obiskali smo tudi reševalce v Trzinu, kjer nas je NADISLAV JALEBERGER povedal mnogo preseljivih zgodb. FRANC GASPERLIN iz Kranja je bil razočaran nad podatki, da se toliko ljudi smirno ponesreči in da jim pri vsej požrtvovalnosti gorski reševalci ne morejo pomagati. ROMAN HERLEC iz okrajne GRS je pravil o dogodkih in uspehih reševalcev v Bohinju, v Planici in drugod in govoril o letošnjih prireditvah.

Gibanje v naravi je bilo včasih šport »boljših« slojev, danes postaja vse bolj potreba delovnih množic. Lani je bilo zabeleženo v naših gorah že pol milijona obisovalcev. Hkrati ob tem pa se veča tudi število nesreč. Ob tej potrebi je že pred 50. leti nastala pri nas prva GORSKA REŠEVALNA SLUŽBA. Uspeh te službe bi bilo napačno iskati pri nas zgolj v številu rešenih življenj, marveč je treba upoštevati preprečevanje nesreč sploh, vzgajanje in opozarjanje na nevarnosti itd. In vse to delo opravljajo posamezniki brez vsakega denarnega nadomestila, zgolj iz ljubezni do človeka. Naši reševalci proslavljajo letos pomemben jubilej. V sredo, 4. junija, bo v Vratih posebno slavje

Nadislav Salberger, dolgoletni vodja trziških reševalcev

GRS ob 50-letnici ustanovitve. Septembra meseca pa bodo na vrhu mednarodne vaje v gorskem reševanju, ki se jih bodo v letih voditelji in instruktorji poslovalnih služb iz Švice, Italije, Nemčije, Avstrije itd. Naša GORSKA REŠEVALNA SLUŽBA zastavi velike priznanje, saj je s svojim delom pokazala neizčrpne vire humanosti, požrtvovalnosti in ljubezni do naših gora in do vseh tistih ljudi, ki v gorskem svetu živijo svoj počitek in uleho ter izvirno moč in duševnih sil za odpravljanje vsakdanjih težav in izpolnjevanje dolžnosti pri krepitvi naših skupnih materialnih sil in družbenih zavesti. — K. Makuc

Ob izstopu iz stene se reševalci oddahnejo, zakaj nadaljnja pot je dokaj lažja. Na silki prevoz ranjenca s posebnim čolnom

Minilo je enaindvajset let

Včeraj — 1. julija — je minilo enaindvajset let, kar je začel nemški okupator na Jesenicah — in po vsej Gorenjski — pobirati prve izselence...

Mudila sem se v vrtu, ko je prišla sestanovarka Ana in mi povedala, da selijo Nemci stara dva Božičeva in hčerko Ivo. Novica me je pretresla in odšla sem v hišo ter premišljevala, kdo bo naslednji, ki ga bodo Nemci izselili. Iz razmišljanja me je zdrnil razgovor pred hišo. Se preden sem se zbrala, je že stopil v stanovanje mlad gestapovec in povprašal za mojega moža. Odeovorila sem mu, da je v tovarni. Potem mi je povedal, da smo na listi za izselitev in da moramo biti v pol ure pripravljene za odhod. S seboj smemo vzeti le najnujnejše.

Sorva nisem vedela, kaj naj počnem: ali naj obvestim moža v tovarni ali naj pokličem otroke, ki so že trdno stali. Ura je bila komaj pol sedmih zjutraj. Med tem je že časa ostala po mojega moža, zakaj skozi okno je videla, kaj se dogaja pri nas. Zbudila sem otroke med tem pa se je vrnil domov tudi

moj mož in mi v naglici pomagal pripraviti najnujnejše za na pot.

Na postaji so nas naložili na avtobuse in nas nekaj časa vozili po Jesenicah. Imela sem vtis, da nas Nemci razkazujejo ljudem. Morda v svarilo... Zvedeli smo, da gremo najprej v Sentvid, a kakšna je naša nadaljnja usoda, nam ni vedel povedati nihče. Z Jesenic smo se odpeljali okrog desete ure. Med potjo smo se ustavili v Zirovnici, Radovljici in v Kranju. Bilo nas je mnogo: družine z dojenčki, s šoloobveznimi otroki, na starčki in starke...

V Sentvid smo prispeli proti večeru. Tam so bili že nekateri pripravniki, ki so zdaj čakali na svoje družine. Ne bom pozabila zdaj še pokojnega šolskega nadzornika, ki je stal ob oknu ves sivolas in bežeč, cigarete in druge stvari. V Ljubljani se nismo ustavili, zakaj pred postajo je čakala velika množica. Niso je pustili na peron. — Neverjetno je, kako nesreča združila ljudi!

Spraševali smo se in v nas je klijavala negotovost: KAM? Ali nas pošiljajo v Nemčijo ali Srbijo? Ko

20 mark za vsakega otroka. Ko so nas razvrstili po sobah, nismo bili več ljudje, temveč samo še številke. Tam smo ostali šest dni, močno zastraženi od Nemcev, ki so jim pomagali še izdajavci — študentje, ki so pred tem v »škofjovih« zavodih študirali.

6. julija smo se pripravili za odhod. Klicali so nas po številkah, nas zbrali v skupine in vkrkali v vagoni. Ko se je začel vlak premikati, so nenadoma ožvele ob progi grmi in v temno noč so se slišali klici: »Dobro se držite! Srečno... Na svidenje!«

Naši ljudje so nas tako spremljali vse do Ljubljane. Vltivali so nam vero, da nismo osamljeni.

V Šiški se je vlak ustavil. Tam so nam dajali železničarji in drugi ljudje, ki so mogli na peron, oranže, cigarete in druge stvari. V Ljubljani se nismo ustavili, zakaj pred postajo je čakala velika množica. Niso je pustili na peron. — Neverjetno je, kako nesreča združila ljudi!

Spraševali smo se in v nas je klijavala negotovost: KAM? Ali nas pošiljajo v Nemčijo ali Srbijo? Ko

smo se odpeljali v Zidani most in je vlak krenil proti Zagrebu, smo vedeli, da gremo v Srbijo.

V Zagrebu smo se za kratk čas ustavili, nato pa je vlak nadaljeval pot proti Slavonškemu Brodu.

Potem so nas vkrkali na brodsko in nas čez Savo prepeljali v Brodski Brod. Potlej so nas natočili na ozkotirno železnico — v vagona za živino. Transport so nadaljevali. Polovica je odšla proti Valjevu, druga polovica pa na deželo v vasi.

Naša skupina se je odpeljala v Valjevo. Med vožnjo nam niso tamkajšnji prebivalci niti bili naklonjeni. V vlak so metali vrolo krmno. Takerat je nismo vedeli ustati in druge izdajavce.

8. julija 1941. leta smo pod pritiskom v Valjevo. Na postaji je trlo ljudi, ki so nas pričakovali. Povedali so, da jih je mnogo odšlo, ker so čakali od jutra, da pa vedeli za uro naloga prihodnosti. Z avtobasi in kočijami so nas zvezili v naš dom — v vasi 5. polka. Nudili so nam vse, kar so največ zmogli: postelje, hrano in odprta srca, kar jim ne bomo nikdar pozabili. Z veseljem in ležnostjo jih skoraj vsakega leta iščem. Zelo radi se spominjam tistih časov z besedami: »Nisi se zabil, da smo naštrila leta v zgodovini preživeli skupaj.«
Marija Pijan

Jack LONDON Krištof Dimač Riše: Janez GRUDEN

91. Zgledal je moža, ki je držal med kolena čevlji in zabijal vanj žeblice. »Srečno!« ga je pozdravil tujeec in Kriša je v hipu začutil, da bosta prijatelja. »Ravno prav prihajaš,« je nadaljeval neznanec, »boš kaj dobil za pod zob. V kotličku tamle je topla kava pa še nekaj mrzlih mlincev je tam nekje.«

92. Kriša je sedel. Tujeec se je predstavil za Karsona. Kriša se je spomnil še, ko je igral pri »Losjem rogu«. »Jezero dno je namazano z zlatom.« je pripomnil. »Seveda,« je pristopil Kriša. »Če se mama posreči, da se kdaj polastiva tistega dna, tedaj Rockefellerja še pogledala ne bova!«

93. Napolila sta se proti ledeniku. Plezanje je bilo težavno. Spetoma je Karson pripovedoval o ženi in otrocih. Prišla sta do razpokline, široke najmanj sto čevljev. Preko nje se je bočil mostiček iz silicenege napol oledenelega snega. Sonce je pripekalo in mostiček se je tajal.

mali oglasi • mali oglasi

prodam
Prodajam električni kuhalnik na tri plošče. Pižorn, Predvdor 35 2700
Oddamo košnjo sena in oljave na parceli ob cesti v neposredni bližini Radovljice. Parcela meri 6.000 kv. metrov. Glede natančnega pojasnila se obrnite na Društvo mošnjakov Slovenije, Vošnjakova 8, Ljubljana, tel. 32-013 2716
Srešno opako »Bobrovec«, prodajam. Gorjanc, Hafnerjeva št. 7, Kranj 2717
Hrušov sadni most prodajam. Alojz Cvenkel, Ljubno 70 2718

RAZPIS

Delavska univerza v Kranju - sekcija izrednih slušateljev višje ekonomske komercialne šole v Mariboru - razpisuje za študijsko leto 1962/63 sprejem rednih in izrednih študentov v I. semester (I. letnik) v naslednje oddelke:

- oddelek za blagovni promet
- oddelek za zunanjo trgovino
- oddelek za turizem in gostinstvo
- oddelek za računovodstvo in finance
- oddelek za bančništvo
- oddelek za transport in zavarovanje

POGOJI ZA VPIS:

- Na šolo se lahko vpiše, kdor je z uspehom končal:
 - ekonomsko, tehniško ali drugo strokovno šolo za gospodarstvo in javne službe, ki pripravljajo ekonomiste s srednjošolsko izobrazbo, tehniške in njim ustrezajoče strokovne kadre za gospodarstvo in javne službe (ekonomske, tehniške, kmetijske, prometne šole, učiteljska in podobne šole); - gimnazije.
- Na šolo se lahko vpiše tudi, kdor ni končal ustreznih šol iz prejšnje točke, ima pa najmanj triletno delovno prakso in izkušnje v gospodarstvu, če uspešno opravi sprejemni izpit.

PRIGLASITEV (prijava)

Rok za prijavitelje na DU Kranj poteka 25. julija 1962 za kandidate, ki imajo šolsko izobrazbo po I. točki pogojev za vpis in za kandidata, ki morajo za sprejem v šolo opraviti sprejemni izpit v septembrskem roku

Prijava za sprejem je treba vložiti kolkovano s 50 din državne takse in navesti predvsem:

- osebne podatke s točnim naslovom
- zadnjo šolsko izobrazbo
- način študija (reden - izreden)
- oddelek šole in specializacija študija
- organizacija, v kateri je zaposlen (za izredne)

Prijava (priglasitev) je treba priložiti:

- zadnje šolsko spričevalo (sodno overjen prepis);
- lastnorčno napisan kratek življenjepis;
- prilogo delodajalca s potrditvijo doseganje zaposlitve (kandidati, ki so v del. razmerju in želijo študirati izredno);
- prazno dopisnico s točno izpisanim naslovom kandidata.

Na priloženi dopisnici bo kandidat obveščen o izidu razpisa.

2000 din v gotovini za manipulativne stroške.

Delavska univerza Kranj
Koroška 13 (gimnazija)

ostalo

Kupim BMW 250 ccm. - letnik 1956-58, brezhiben. Plačam gotovo. Ponudbe oddati na naslov FB, Koroška 6, Kranj 2673

Prodajam mlado kravo po teletu, dobro mlekarico. Visoko 66 2720
Zaradi selitve ugodno prodajam kuhinjsko opremo za ultrapasos in vgrajeno pomivalno skledo ter zaboj za drva, Tomšičeva 3, Kranj 2721
Dobro ohranjen roller Puch-Tomos s prevoženimi 24.000 km prodajam za 175.000 din. Vprašati na tel. 27-45 ali Kovačičeva 1 a, Primskovo, Kranj 2722

kupim

Dobro ohranjen otroški voziček kupim takoj. Janez Krajnc, Stari dvor 5, Sivoča Loka 2723

Kupim dva lesena kipa, tudi v najlažšem stanju, stara, 2 stari slikli, ročno delo, tudi na steklu, nizko omaro s predali in medeni-hastimi okovi ter stare skrinje z vložnimi slikami. Pričem kamorkoli. Ponudbe oddati na uradno Košmač, Radovljica 2672

Kupim BMV 250 ccm. - letnik 1956-58, brezhiben. Plačam gotovo. Ponudbe oddati na naslov FB, Koroška 6, Kranj 2673

Casopisno podjetje GORENJSKI TISK

odkupi večje količine STARIH KRP

Krpe morajo biti velike, bele (nebarvane) in oprane. Plačamo po najvišjih dnevnih cenah. Krpe sprejemamo v ekspeditni podjetji, Kranj, Prečna ulica in to vsak ponedeljek od 12. ure dalje.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš krvodajalec

JANEZ GRASMAJER

odlikovan z zlato značko ter diplomo

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Obč. odbor Rdečega križa
Komisija za krvodajalstvo

gibanje prebivalstva

V KRANJU

Porodili so se: Franc Mander, gumar in Angela Bernard, namestnica; Marjan Ormež, delavec in Katarina Skrobar, delavica; Žilko Kostovčič, finomehanik in Ana Tavčar, predilka; Iljaz Hodžič, teraor in Rubija Mustič, delavka; Jože Šipeš, kmetijski tehnik in Gabrijela Strelec, učiteljica; Janca Ročevar, sofer in Ljudmila Rozman, gospodinja; pomočnica; Jože Jenko, delavec in Gabrijela Jano, delavka; Jože Gril, krojač in Frančiška Senica, gospodinja; pomočnica; Ludovik Pušavec, kontrolor in Marija Skalič, delavka.

Umrli so: Marta Ahacič - dekle; Cilka Jost - dekle; Miroslava Brinšek - dekla; Barbara Bójner - dekle; Vukica Kutnar - dekle; Dragica Brankuš - dekla; Marijlena Rant - dekle; Strelčič Antonija - dekla; Marija Ferde - dekla.

Umrla so: Marija Alman, gospodinja, stara 75 let; Dušan Vučko, 69 let, star 24 let.

trži pregled

V KRANJU

Korenček 20 din za šopek; sir skuta 140 do 160 din, surove maslo 720 din, čebula 100 do 150 din, stari krompir 35 din, novi krompir 100 din, solata 80 do 100 din, grah (surovi) 120 din, pesa 100 dinarjev, čebnje 80 do 100 din, bruska 140 din, suhe aljve 200 do 220 din, brokvice 140 din, jedilne buče 120 din, stročji fižol 180 din za kilogram; smetana 20 din, go-be 100 din za merico; jajca 27 do 30 din, kokoši 500 din, piščanec 300 do 400 din, česen 15 do 20 din za kilo; ajdova moka 100 do 140 dinarjev, beli zdrob 80 din, je-spremi 100 do 120 din, kafa 150 dinarjev, krom za kofoli 50 do 55 dinarjev, prasa 70 din, ovce 33 dinarjev, krhili 70 do 100 dinarjev, gozdne jagode 200 din, vrtno jagode 150 do 180 din, borovnice 150 din za liter.

LOTO

V 17. reži LOT-a, ki je bilo dne 27. junija 1962, so bile izžrebane naslednje številke:

3 4 33 37 39 43

in dodatna številka 18.

SMRTNA NESREČA NA PRIMSKOVEM

V petek, 29. junija ob 19. uri je prišlo na cesti II. reda pred gasilskim domom na Primskovem v Kranju do hude prometne nesreče, ki se je končala s smrtjo mopedista - 21-letnega Antona Gartnerja iz Potoč pri Predvdoru.

Ko je voznik osebnega avtomobila Franc Grošelj s Plata še izpeljal ovinek pred gasilskim domom, je zagledal mopedista, ki je prihajal iz nasprotni smeri. Mož je zavrl, pri tem je avtomobil zasul tako ga zaneslo s smeri, S tem je zaprl pot mopedistu, ki je v svojo silo trčil v avtomobil. Hudo poškodovanega Gartnerja so prepeljali v bolnišnico, kjer pa je že ponoči podlegel poškodbam. Na obeh vozilih je za 450.000 dinarjev škoda.

Hammond Innes: 68

Sinji led

Pogledal sem Jillo in čutil, kako je okamenela. Z rokami si je zakrila oči. Potem se je napetost nekoliko sprostita in dvignila je glavo. V naslednjem trenutku je v grozi znova zadržala. Vlak je zdaj vozil v ovinek in na progi pod nama je tekel Dahler. Za njim je prihajala in sopihala lokomotiva. Videl sem ga, kako teče proti nama. Zaradi njegovih široko odprtih oči in od naporega teka, razgaljenih zob, se mi je zazdelo, da vidim pravo utelešenje strahu. Koniec koncev ni bil več mladenci. Vse dopoldne je prebil na smučeh in vrhu tega je bil še pohabljen. Bilo je videti, kot bi pri tem hitenju neverjetno počasi napredoval.

Lokomotiva je prihajala vedno bliže. In Dahler je tekel - tekel za svoje življenje. Strojvodja ga je zagledal in zavore so začrpile, ko jih je potegnili. Toda težkega vlaka ni bilo več mogoče zaustaviti. Zopet se je Dahler obrnil. Od naju ni bil oddaljen več kot dvajset metrov. Na obrazu sem mu lahko videl znojne kaplje. Toda zdaj ni bilo več upanja. Stisnil sem Jillo k sebi, da ji ne bi bilo treba gledati, kaj se bo zgodilo.

V eni sekundi je bilo vsega konec. Ko se je zavedel, da ga bo lokomotiva vendarle dosegla, se je Dahler vrgel proti ledeni steni useka in se stisnil v upanju, da bo med steno in vlakom vendar dovolj prostora zanj. Bilo je najslabše, kar je mogel storiti. Niti za njegovo drobno telo ni bilo tam dovolj prostora. Brez moči sem stal in moral gledati, kako se je železni rob lokomotive zadržal vani in ga pritisnil ob ledeno trdo snežno steno in spremenil v krvavo kašo. Kot krik v past zaslega zajčka je izzvenel njegov poslednji krik, potem pa se je izgubil v skripanju zavor. Lokomotiva je zavila pod snežni predor pod nama in vagoni so se počasi ustavljali.

»Moj bog, kako grozno,« je zamrmrala Jill. Obraz je skrila v svojo vetrovko in vsa trepetala. V tem trenutku je mislila na Dah-

lerja in ne na Farnella, oda potem je nenadoma prenehala trepetati in se izravnala: »Kaj je z Georgom?« je vprašala in gledala skozi dim na drug konec ovinka, kjer je truplo Georga Farnella ležalo kot temen kupček na snegu ob useku.

»Steciva tja in poglejva,« sem dejal. Nekaj sva morala ukreniti. Nisva mogla čakati tukaj, dokler se izmalčeni Dahlerjevi ostanki ne bodo na koncu vlaka zopet prikazali.

Zapustila sva začetek predora in hitela dalje po useku. Zadnji vagoni so se počasi valili mimo naju in se nato ustavili, tako da je vlak do polovice stal še vedno zunaj predora. Nasprotna stran useka je bila vsa rdeče umazana, kot bi bil kdo poskušal z več navdušenja kot okusa pisati propagandna gesla. O Dahlerju ni bilo videti prav ničesar. Nekje ob vlaku bodo našli njegove ostanke med dvema vagonoma. Nisem si smel niti predstavljati, kakšno bo njegovo truplo.

Zopet sem se obrnil in hitel dalje. Moral sem doseči Farnella - Farnella, ki je morebiti še živel. Kljub temu se nisem mogel znebiti misli na Dahlerja. Nekako sem ga cenil. Na sebi je imel nekaj nesrečnega in nezanesljivega, kar pa sem lahko nekako razumel, če sem se spomnil, kaj vse bi bil moral prestati. Bilo mi ga je žal, da ni več živel, toda morda je bilo tako še najbolje.

»Bill, mislim, da se premika!« Jilina glas je zvenel šibko in stisnjeno, kot bi se le držala pokonci.

Pogledal sem dalje pred sebe, toda sončni odsevi na snegu so motili. Razen tega so bile moje oči utrujene. Nisem mogel natančno videti. »Morda še ni mrtev!« sem dejal in pohitel, kolikor sem mogel.

Ko sva prišla do Farnella, je mirno ležal. Njegovo telo je bilo zvito. Smučli so se z ostmi globoko zarile v sneg in na robu useka sva videla sledove krvi. Jill je dvignila glavo. Ves je bil krvav. Odpel sem mu vezi in snel smučli. Ena noga je bila strašno zlomljena. Ko sem jo skušal zravnati, je šibko zastokala. Pogledal sem ga in videl, da ima odprte oči. Jill mu je brisala kri z obraza. Ob belini snega je bila pod neobrito brado njegova koža videti kot iz slonovine.

»Vode,« je zašepetal. Glas mu je hreščal pri vratu. Nisva imela pri sebi nobene prtljage. Jill mu je božala čelo. Premaknil se je in se poskušal zravnati. Obraz se mu je spajil zaradi bolečine, padel je nazaj in položil glavo v njeno naročje. Zobe je trdno stisnil. Ko je videl nad seboj obraz in opazil, kdo je pri njem, se je očitno pomirila. »Skoro sem uspel,« je zašepetal. »Toda - ni bilo snega... Uspeš bi bil, če...«

Zastal je, zakašljal in na ustih se je prikazala kri. »Ne govori,« je dejala Jill in mu zopet brisala obraz. Potem je dejala meni: »Poglejte vendar, če ni v vlakcu kakšen zdravnik.« Hotel sem ga dvigniti, toda Farnell me je zadržal. »Nima pomena,« je dejal.

»Vse bo še v redu,« sem rekel.

Toda vedel sem, da ne bo vse v redu; videl sem na njegovih očeh. Tudi on je to vedel. Dvignil je glavo in pogledal Jillo: »Zal mi je - njegov glas sva komaj slišala,« bil sem slab zakonski mož? Ali ne?«

Zakonski mož? Moj pogled se je ustavil na Jilli. In potem sem šele razumel. Vse kar je bilo zame do tedaj uganka, mi je postalo nenadoma jasno.

Zapr je oči in za trenutek pomislil, da je konec. Toda še vedno je držal Jilino roko in potem je nenadoma obrnil glavo k meni. Njegov pogled je šel od mene do Jille. Brez besede je položil njeno roko v mojo. Potem je dejal: »Bill - nadaljevati morate, kjer sem jaz nehal. Ležišča thorita...« Stisnil je zobe. Jill ga je podpirala s strani. Medtem ko je tako gledal po dolini, je pred svetlobo zažmeril. »Pod sinjim ledom, pod Blaissenom.« Obrnil sem se in sledil smeri njegovih pogledov. Gledal je preko doline k Jökulenu, k pobočju hriba, kjer je ledeniški led sijal in briljantno sijem siju. Ko sem ga zopet pogledal, je legel nazaj in zaprl oči.

Jill se je sklonila in ga poljubila na ustnice. Poskusil je še nekaj reči, vendar ni več mogel. V naslednjem trenutku je padla njegova glava vznak in iz ust se mu je prikazal nov curek krvi.

Jill ga je položila v sneg in tedaj naju je zagrnila senca. Dvignil sem glavo. Nad nama je stal Jorgensen. Zavedel sem se, da slišati od snežnega prodora sem nove glasove. Polovica vagonov je še vedno stala zunaj predora in v useku je bilo v množici razburjenih potnikov pomelanih mnogo policistov.

Pogledal sem Jillo. Njene oči so brez solz strmele v nič.

»Mrtev?« je vprašal Jorgensen.

Prikimal sem.

»Ali vam je povedal, preden je umrl?«

»Da,« sem odgovoril.

Dvignil sem se in se pri tem zavedel bolečin v vseh mojih udih. Potem sem se obrnil in se zazrl čez dolino proti ledeniku Jökulenu.

Namizni tenis IGRAVCI TRIGLAVA V NEMCIJI IN AVSTRIJI

Uspešna turneja

Kranj, 1. julija — Včeraj so se vrnili s turneje po Nemčiji in Avstriji namizni teniški igralci in igralci kranjskega Triglava. Tehnični vodja tega znanega namizni teniškega kolektiva tov. inž. Stanek Rebolj nam je o tokratnem uspešnem tekmovalnem povedal naslednje:

»To gostovanje je bilo za naše igralce uspešen zaključek letošnje sezone — sezone, v kateri so dosegli uspehe, kot še nikoli prej.

Najprej smo nastopili v Freiburgu. Igrali smo na turnirju mo-

ških ekip, ki je bil organiziran v počastitev desetletnice obstoja tamkajšnjega kluba. Igrali smo v prvi skupini in zmagali:

Triglav	3 3 0 0 27:4 6
Reprezentanca francoskih železnic	3 2 0 1 19:10 4
Kirchzarten	3 0 1 2 10:25 1
ESV Freiburg	3 0 1 2 9:26 1

V drugi skupini je zmagal FC Freiburg, ki smo ga nato premagali v finalu z rezultatom 9:2 ter tako osvojili prvo mesto in s tem srebrni pokal mestne občine. Zema-

ske so istega dne, to je 23. junija, premagale domačo ekipo SSV Freiburg s 5:1.

Kranjčani so bili pred in po tekmovalju v središču pozornosti, prej zaradi dveh finalistov letošnjega evropskega prvenstva, pozneje pa predvsem zaradi dobre igre, saj so bili, kot je napisal tamkajšnji »Badische Zeitung« razred zase.

»26. junija smo gostovali v Plattlingu. Tudi tam je bilo za naš nastop veliko zanimanja. Organizatorji so opozarjali na jugoslovanskega državnega prvaka, kljub temu pa so na tihem upali na izenačeno borbo in zmago domačih tekmovalcev. Napovedi se niso uresničile, zakaj Triglav je bil mnogo boljši in je zmagal z rezultatom 9:1 pri moških, ženske pa so odpravile domačinke s 5:1.

Na povratku smo nastopili še na Dunaju, kjer smo se srečali z ekipo BBSV in Semperit. Prva moška ekipa je premagala BBSV s 5:1, druga pa Semperit z 4:1. Tudi ženske so bile boljše od članice Semperita in so jih odpravile s 6:4. Pred odhodom v domovino smo si ogledali še dunajske znamenitosti.

Na splošno je bila turneja zelo uspešna, očitamo si le to, da smo nastopili proti ekipam, ki igrajo veliko slabše od nas. S tem tekmovaljem smo zaključili letošnjo sezono, prihodnja pa se bo začela s tekmovaljem za pokal mesta Kranja, ki bo od 4. do 5. avgusta. Takrat bodo Kranjčani lahko smet videli nekaj dobrih inozemskih ekip, s katerimi smo navezali stike prav med to turnejo.

Obisk v tujini je bil torej zelo uspešen za kranjske igralce, saj gost Vecko in Frelj nista izgubila nobenega srečanja, Teran pa je izgubil le z Wagnerjem (BBSV). Tudi ostali so igrali dobro.

Upamo, da se bodo prav tako dobro odrezali tudi na prihodnjem gostovanju, ki bo sredi naslednje sezone, razlikovalo pa sebo od tega v tem, da bodo takrat nastopili proti močnejšim ekipam.

M. Jeza

Teran in Plutova sta na turneji Triglava pripomogla k lepemu uspehu

Veslanje

Pred XII. mednarodno regato na Bledu

Domačini so dobro pripravljeni

V soboto in nedeljo bo na Blejskem jezeru XII. mednarodna veslaška regata, za katero se regatni odbor že dlje časa nadvse skrbno pripravlja.

V razgovoru o letošnji pomembni prireditvi na gladini Blejskega jezera je predsednik VESLASKE ZVEZE SLOVENIJE in predsednik regatnega odbora BOŽO BENEDIK poudaril, da bo letošnja konkurenca precej huda. Vse tuje ekipe bodo znatno okrepjene in bodo nastopile v vseh disciplinah. Pričakovati je, da bo najhujša borba med Mornarjem, Mladostjo in Krko, zakaj ostali klubi nimajo tako izurjenih vrhunskih ekip. Med tujimi tekmovalci v vesli bomo spet videli stare znance: Poljake, Avstrijce, Italijane in

vzhodne Nemce. Prvič pa se bodo pomerili tekmovalci iz Združene arabske republike in Bolgarije, ki že nekaj dni marljivo vadijo. Tokrat ne bo vsakoletnih tekmovalcev iz CSR, Sovjetske zveze in Romunije; slednji imajo damo jubilejno tekmovalje.

Letos bodo nastopili precej okrepljeni tudi veslači novega kluba na Bledu. Tako člani in mladinci. Pomerili se bodo v četvercu, osmercu, skifu (Franc Ambrožič in v double scullu. Mladinci pa bodo tekmovali le v četvercu in v skifu. Pri tem naj omenimo, da so Blejčani osvojili lani naslov republiškega in državnega mladinskega prvaka. Za bližnjo regato so se začeli vztrajno pripravljati že jeseni in so že na prvotnejšem tekmovalju pokazali uspeh: zmaga v osmercu in double scullu, drugo mesto v skifu in četrto v četvercu s krmarjem. Le-ti so doma z Bleda, Gorji in Zasipa in organizatorji menijo, da se bodo kljub močni zasedbi gostov dobro odrezali.

Ceprav letošnje regate ni bilo moč pripraviti v tolikšnem obsegu, kot minula leta (odločila so finančna sredstva), bo vendarle pomembna, zakaj videli bomo, kaj lahko pričakujemo od naših veslačev na svetovnem prvenstvu, ki bo letos septembra v Švic.

Bližnja regata se bo začela že v soboto, vendar bo glavno tekmovaljevanje v nedeljo, 8. t. m. (z začetkom ob 15. uri).

Mimogrede naj še omenimo, da bo naslednja večja prireditve 28. in 29. tega meseca, ko bo državno veslaško prvenstvo za senjorje, juniorje in žene. — J. B.

Atletika

Solidni rezultati

Kranj, 30. junija — Atletski klub je izkoristil prost termin pred finalom moštvenega tekmovalja FLRJ za mladince in na svojem provizoričnem igrišču pred osnovno šolo Franceta Prešerna organiziral odprt atletski miting. Na njem je nastopilo okrog dvajset tekmovalcev, največ članov kranjskega Triglava, katerim je tekmovaljevanje služilo tudi za pregled moči pred nedeljskim nastopom.

Boljši rezultati:

Člani-višina: Bole (MDB Maribor) 170, Kaštivnik (OS) 165, daljina: Bole (MDB Maribor) 621, krogla: Solar (T) 13,09, Kaštivnik (OS) 10,45; starejši mladinci-višina: Svab (T) 170, daljina: Svab (T) 613, krogla (6): Pezdič (T) 12,60, Svab (T) 11,03, Konc (T) 10,71; mlajši mladinci-višina: Virnik (T) 155, daljina: Justin (T) 552, krogla (6): Satler (T) 11,85, Kogovšek (T) 11,01. — M. J.

Naslednja številka Glasa bo izšla v soboto, 7. julija

Košarka

Rezultat, ki bi bil lahko obraten

SVOBODA : SKOFJA LOKA 58:53 (30:21)

Ljubljana, 1. julija — V 10. kolu republiške košarske lige je Svoboda premagala Skofjo Loko z rezultatom 58:53 (30:21). Za SVOBODO so dosegli koše — Sešek 15, Gaus 11, Loboda 9, Gabršek 8, Oblak 7, Vahel 6, Vilfan 2; prosti meti 28:12; za SKOFJO LOKO pa — Oman 13, Cerkenik 12, Hafner 12, Kolendo 6, Vencelj 5, Čajč 5; prosti meti 28:17.

Na začetku je bila igra zelo nervozna, tako da je bil v 7. minuti rezultat šele 8:2 za goste. Kmalu pa so domači igralci napravili red v svojem moštvi in prešli v vodstvo, ki so ga v zadnjih minutah prvega polčasa zaradi slabe obrambe gostov povečali celo za 9 košev.

Po odmoru so Ločani pričeli z jurišem na koš domačinov. V teh minutah je bilo užitek gledati, kako so gostje polnili koš zmedenim Vičanom. Zaj je ta brezhibna igra trajala le do 6. minute, ko je bil rezultat 36:33 za Skofjo Loko. V nadaljevanju sta se moštvi menja-

Republiška liga moški

Rezultat, ki bi bil lahko obraten

vali v vodstvu, končno pa je domačinom uspelo streti odpor gostov.

Tekma je bila tipično prvenstvena: ostra, vendar fair. Za št. sodnika z nekaterimi nepravilnimi odločitvami oškodovala obe vrsti. Zmaga svobodašev je zaslužena, vendar bi bil obraten rezultat prav tako upravičen. — B. Čajč

Republiška liga moški

Rezultat, ki bi bil lahko obraten

Tržič : Triglav 2 : 0

Tržič, 1. julija — Domače moštvo je včeraj v tekmi za pokal maršala Tita premagalo kranjskega ligaša z rezultatom 2:0, polčas 1:0 in se tako plasiralo v nadaljnje tekmovalje. — M. J.

Lestvice GNP

Pred nedavnim so bila končana vsa ligaška tekmovalja v okviru gorenjske nogometne podzve. Danes objavljamo lestvice uradno sestavljene vseh tekmovalj, pri čemer je treba opozoriti, da se zaradi neskladnosti v podatkih, ki so bili posredovani v sezoni 1961-62.

GORENJSKA LIGA — člani

Jesenice	10	9	1	0	48:3
Tržič	10	8	1	1	45:6
Mladost	10	5	0	5	25:27
Sk. Loka	10	4	0	6	14:28
Senčur	10	2	0	8	9:34
Prešeren	10	1	0	9	10:32
Izven konkurence					
Triglav B	10	3	1	6	39:33

— mladinci

Prešeren	8	4	2	2	27:16
Jesenice	8	5	0	3	18:14
Tržič	8	4	1	3	27:20
Sk. Loka	8	4	1	3	19:21
Mladost	8	1	0	7	10:29
Izven konkurence					
Triglav B	8	3	1	4	24:17

— pionirji

Senčur	12	9	1	2	38:15
Triglav	12	8	1	3	26:19
Jesenice	12	7	3	2	27:11
Mladost	12	6	2	4	25:15
Tržič	12	4	1	7	18:21
Sk. Loka	12	3	1	8	11:30
Prešeren	12	1	0	11	2:45

I. RAZRED — člani

Naklo	10	7	0	3	38:23
Preddvor	10	6	1	3	33:18
Zelezniki	10	4	2	4	32:25
Visoko	10	5	0	5	20:27
Preddolje	10	-	2	5	24:32
Trboje	10	2	1	7	20:38

— pionirji

Visoko	10	8	-	2	25:6
Preddvor	10	4	6	0	18:8
Naklo	10	5	2	3	14:13
Preddolje	10	4	2	4	11:16
Trboje	10	2	2	6	7:23
Zelezniki	10	1	2	7	9:18

— NOVO — NOVO — NOVO — NOVO — NOVO

»Sobotni GLAS«

Mnogi so izrazili željo, da bi se radi naročili samo na sobotno številko Glasa. Zato smo se odločili, da bi razen rednih naročnikov GLASA sprejemali tudi naročnike za SOBOTNI GLAS. V SOBOTNEM GLASU bo tudi v prihodnje izhajala priloga »Glasova panorama«, ki bo na 12 straneh prinašala zanimivo berilo radijski in televizijski spored, turistični informator itd. Mesečna naročnina je samo 75 din. Priporočite SOBOTNI GLAS svojim znancem in prijateljem. Naročnino lahko nakažete na bančno št. 607-11/1-135 Kranj. Pri naročanju in plačevanju časopisa vedno navedite, da je to za SOBOTNI GLAS. Naročniki SOBOTNEGA GLASA seveda ne morejo biti deležni ugodnosti pri zavarovanju in oglaševanju, ki jih nudimo rednim naročnikom.

Iščemo nabiravce naročnikov za SOBOTNI GLAS. Za vsakega pridobljenega naročnika plačamo 75 dinarjev.

Prodajavci SOBOTNEGA GLASA pa dobijo 2,5 dinarja provizije za vsak prodan izvod časopisa.

Za vsa pojasnila se obračajte na upravo Glasa ali na našo podružnico na Jesenicah.

V Kranju letalsko-modelarska šola

Zanimanje za modelarstvo je v Kranju precejšnje, kar potrjujejo tudi podatki aerokluba »Stane Zagar«. Zanimanje se kaže tudi v mnogih uspehih, ki jih je dosegla modelarska sekcija tega kluba. Pred leti je bilo mogoče sprejeti v to modelarsko sekcijo zaradi velikosti števila prijavitelcev le starejše pionirje.

V Kranju imamo primeren strokovni kader, ki bi lahko poučeval na tej šoli in ki je izšel iz vrst dosedanjih instruktorjev-amaterjev v aeroklubu. Z modelarsko šolo, ki bo imela svoje prostore na osnovni šoli »Stane Zagar« v Kranju, bo tudi osemetka sama mnogo pridobila tako glede izvenšolske zaposlitve pionirjev kakor tudi glede šolske tehnične vzgoje.

P.

Zanimanje za modelarstvo je v Kranju precejšnje, kar potrjujejo tudi podatki aerokluba »Stane Zagar«. Zanimanje se kaže tudi v mnogih uspehih, ki jih je dosegla modelarska sekcija tega kluba. Pred leti je bilo mogoče sprejeti v to modelarsko sekcijo zaradi velikosti števila prijavitelcev le starejše pionirje.

V Kranju imamo primeren strokovni kader, ki bi lahko poučeval na tej šoli in ki je izšel iz vrst dosedanjih instruktorjev-amaterjev v aeroklubu. Z modelarsko šolo, ki bo imela svoje prostore na osnovni šoli »Stane Zagar« v Kranju, bo tudi osemetka sama mnogo pridobila tako glede izvenšolske zaposlitve pionirjev kakor tudi glede šolske tehnične vzgoje.

P.

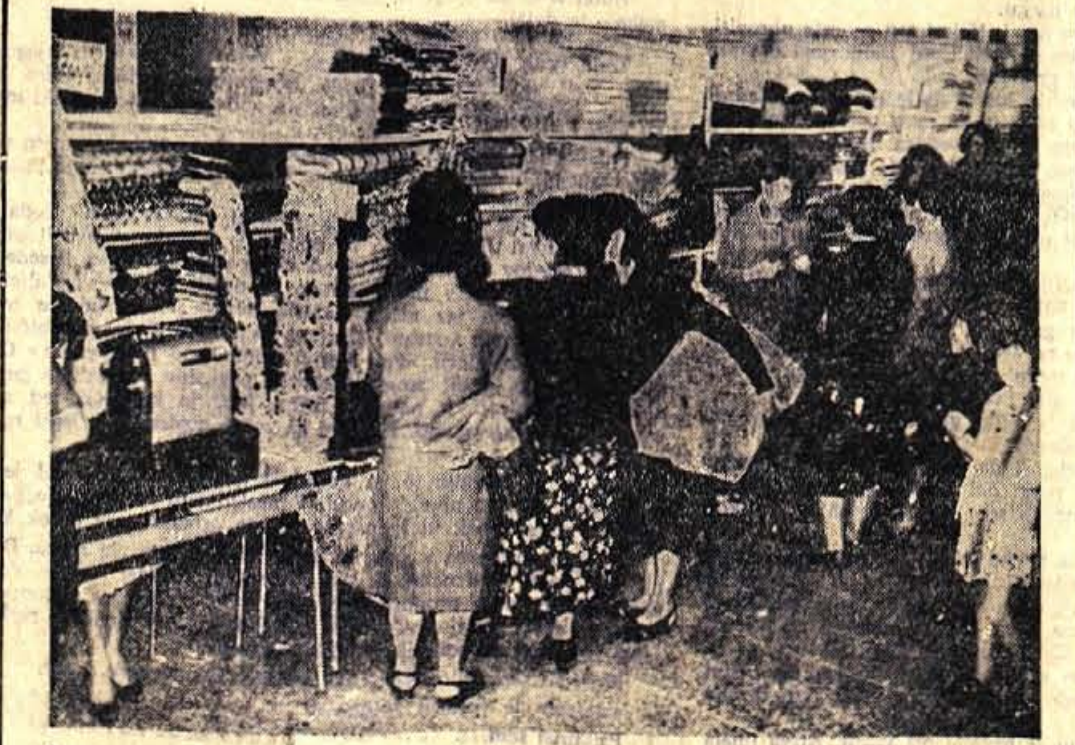
Šah • Šah

ZMAGOVAVEC BUKOVAC

Kranj, 1. julija — Kranjsko šahovsko društvo je danes v počastitev dneva borva organiziralo nagradni brizoturnir za posameznike. Na njem je nastopilo 20 šahistov iz kranjske občine. V polfinalu so igrali v dveh skupinah, v finalu pa iz vsake skupine po 5 najboljših.

Posamezni igralci so se v finalu razvrstili takole:

1. Deso Bukovac 7,5 točke, 2. Franc Stagar 7, 3. Boris Simič 6 točk, 4., 5. in 6. Anton Berčič, Franc Murovec in Peter Mali 4,5, 7. Vlasto Bertonec 4, 8. in 9. Drago Copič in Tomaž Kauer 3 ter 10. Lojzka Pongrac 1 točka. — F. S.

Jesenice, 1. julija — Včeraj dopoldne so v prostorih Metalurške industrijske šole na Jesenicah odprli poletni potrošniški sejem, ki bo trajal do 4. julija. Na njem sodelujejo predvsem domača trgovska podjetja in tudi nekatera druga z Gorenjske kot tržiški »Peko« itd. Z zelo okusnimi sodobnimi pohištvenimi izdelki se je na sejmu predstavila tudi tovarna pohištva iz Nove Gorice.

Vloga turističnih društev v komuni

NEKAJ MISLI S PLENUMA GORENJSKE TURISTIČNE ZVEZE

Cetrtok plenum GTZ v Kranju lahko ocenimo kot izredno plodno in koristno srečanje turističnih delavcev kranjskega okraja.

Sprčo tega, da sedanja faza razvoja komunalnega sistema in živahen gospodarski razvoj odmerjata turističnim društvom v komuni vse bolj pomembno vlogo, so udeleženci plenuma posvetili temu vprašanju precej skrbno. Ugotovili so, da turistična društva ponekod še niso dojela teh novih gospodarsko-političnih nalog in da se nadalje ostajajo zaprti v ozkem krogu lokalnih turističnih in opeševalnih težej. Razvoj turizma pa narekuje, da morajo poslati turistična društva čim tesnejše stike z občinskimi ljudskimi odbori, z občinskimi društvenimi organizacijami in ne nazadnje s sorodnimi turističnimi organizacijami. To predvsem zaradi koristnega in hitrejšega tolmacevanja zadev z razvejanegega področja turizma in zaradi izmenjave izkušenj in konkretnih pomoči, ki jo morajo komune nuditi turističnim društvom. Te težnje pa so ponekod že izoblikovale potrebo po ustanavljanju skupnih občinskih turističnih organov družbenega upravljanja in ekonomskega sodelovanja.

Ugotovili so tudi, da turistična društva, ki delujejo v okviru po-

sameznih komun, še niso znala posekati tesnih medsebojnih stikov. Na občinskih sestankih bi izmenjali izkušnje in se pogovorili o problemih, ki spremljajo njihovo delo. Nekatera turistična društva v radovijski komuni (Gorje, Brezje, Posavec, Kropa, Begunje) so zainteresirana za takšne sestanke, medtem ko na Bledu, v Radovljici in Bohinju tej obliki sodelovanja niso posebno naklonjeni. Turistična društva v jezeniški občini so se od časa do časa sestajala, razen TD Kranjska gora, ki tem sestankom iz bolj ali manj opravičljivih vzrokov ni zapalo. Za loško komuno je bila značilna slaba udeležba, v kranjski komuni pa se bodo predstavniški TD v prihodnje redno sestajali.

Na vrsto je prišel tudi problem finansiranja. Turistična društva naj se v prihodnje zavzemajo za to, da bodo komune čimprej določile sistem rednega finansiranja turističnih organizacij. Skratka — zagotoviti je treba potrebna sredstva za nemoteno dejavnost turističnih društev. V preteklem obdobju je prišlo do pojave, da so občine ponekod (zlasti Jeseniška) obdržale turistične takse kratkoročno.

Razprava je začela še vrsto problemov. — Ker je turistično področje Kranjske gore in Planine zimske šolske počitnišnice preobremenjeno, je prišlo do predloga, naj bi ne bile počitnice v vinski in slovenski hkrati. Dva turisti iz obeh republik je namreč premočan in daleč preprosto zmogljivost gornjesavske doline. Dogovori med obema se v bližnji so v teku.

Zelo problematična je tudi regionalna služba v naših turističnih središčih. Dostavljane naših in inozemskih časopisov v turistične beležje občute zamuje, tako da so gostje v turističnih krajih slabo obveščeni o dogodkih, ki jih obravnava tisk. In še: Nekatere festivalna dvorana še ni urejena do kraja. Za dokončno urevanje potrebovali še 35 milijonov dinarjev. — Sodelovanje gostinskih podjetij in turističnih društev ne ustreza. Enako velja tudi za občinske sanitarne inšpektorje. To so seveda le nekateri problemi.

Vsekakor velja ugotoviti, da morajo turistična društva v prihodnjem razvojnem obdobju aktivno in pozabljati svojo vlogo v turizmu, tako da bodo prispevali k razvoju turizma in k razvoju vseh krajevskih skupnosti pri pospeševanju turizma na našem območju. — S. S.